માણેકજીઓ તેવાજ પ્રમાણીક હતા.

માણેકજી જીવનજી માસ્તર.

આગલી આલફ્રેડના માલેક 'માણેકજી પીરાન'—પાછલી આલફ્રેડના મેનેજીંગ પ્રોપ્રાયટર.

મીસ મેરી ફેનટન ઉરફે મેહરબાઈ !

મેરી–ભોલી ગુલના નાટકમાં ગુલ તરીકે.

એટલેથીજ મેરી ફેનટનની નાટકી કારકીર્દી અટકી જતી નથી.

પાલ્લી માછી એક પાયધોણીના પોરીયો!

ધણી મોટી ઉમર છતાં નાહના કદનો--સ્રીના પાર્ટ બજાવી ગાતો અને નાચતો. પાછળથી 'મેરીનો ખાનગી સેક્રેટરી'!

સોહરાબ ફરામજી ઓગરા.

પારસી ઓલ્ફ્રેડ નાટક મંડળીનો એકપુરો સ્થંભ.

આજ સુધી દેશી નાટકતખ્તા ઉપર બરપા થયો નથી.

મરહુમ રતનશાહ જીવાજી દાવર.

અનેક પારસી કલબમાંથી ધડાઇ, સેવટે આલફ્રેડ કલબમાં ઠર પડેલો, કોમીડીઅન.

આલફ્રેડ નાટક મંડળીએ બે પારસી કોમીડીઅન ખેલાડીઓ બહાર પાડયા

એ રહી ગયલા છે. એ એકાદ બે માહેલો સહુથી પહેલો મી૦ ખરશેદજી અરદેશી
રજી ચીનાઇ છે.

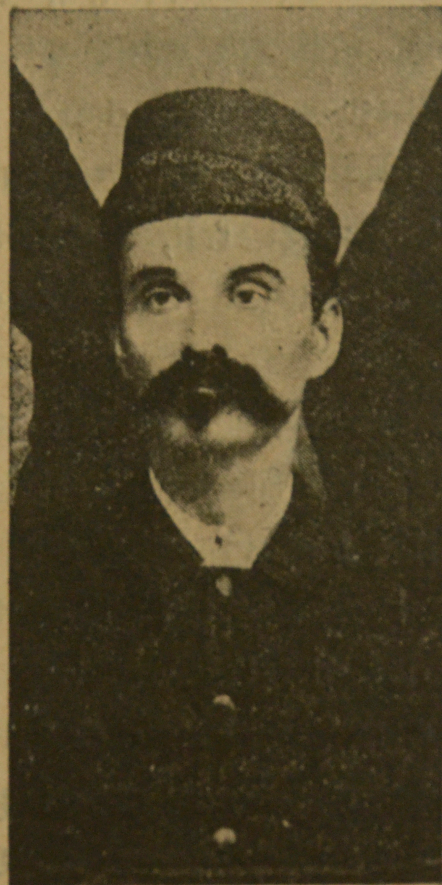
ખરશેદજી અ. ચીનાઇ.

સ્કોલમાંથી ઉંચકાઇ જઇ નાટક કલબમાં સામેલ થયલો—જવાનીમાં દેખાવલો—
પાછળથી આલફ્રેડ કલબનો આગેવાન એક્ટર—
લેડી તેમજ મેલ ખેલાડીમાં ખીલી નીકળેલો.

વાસમાં જશ વર્યો હતો.

મરહુમ એદલજી બેરામજી ચીચગર (સેલાંની.)

અનેક નાટક મંડળીમાં રમુજી ખેલાડી તરીકે રહેલા—ગાયન વાધનના કામમાં ઠીક કામ કરવા ઉપરાંત, નાચવાના હુન્નરમાં એકકા ગણાયલા—સેલાંની અટક એઓના મીત્રોએ આપેલી ધારવામાં આવે છે,

મરહુમ ખુરશેદજી બેહરામજી હાથીરામ.

અતી ઘણા કોમળ હાવભાવવાળો—કેળવાયલો—સરૂપો—મેડીકલ કાલેજમાં
અભ્યાસ કરતો જવાન.

પણ તેને પશાકૂને નામેજ ઓળખાવતા હતા.

મરહુમ પેસ્તનજી દાદાભાઇ પાવરી.

ઝોરાસ્ત્રીયન કલબનો એક માલેક—તેનો એકપુરો આગેવાન ખેલાડી—
અને કોમીડીયન.

મરહુમ પેશોતન દાદાભાઇ પાવરી.

ભુલાઇ ગયો છે.

હોરમસજી બેહરામજી હાથીરામ.

ઓરાઆીઅન કલબનો જાણીતો—પારસી સંસારી નાટકોમાં તેમજ ઇરાની નાટકોમાં
આના આગેવાન ભાગ લેનાર ખેલાડી.

મુકત ખેલ પછીજ વીકટોરીયા કલબ માટે 'ઓપેરા' લખાયા અને ભજવાયા હતા.

ભાઇ નશરવાનજી નવરોજજી પારખ.

પારસી નાટકના આગલા જમાનામાં પોતાની જવાનીના તોરમાં—ઇંદ્રસભામાં ગુલફામ થયા તે વખતે.

બાલાપોરીયા બીરાદરો-બંને સગા ભાઈ.

બીરાદર કાવસ અને માણેક—ઓંટેરીઓના તમાશબીનોના માનીતા ગાયક.

સ નવી ઇંદરસભા કરો। રાજા ઇંદર નાહલો છોકરો। સબજી નાચતી
ઓ નાહલા છોકરાઓ। ગુલફામ પણ નાહનો છોકરો। અને બીજા સબજા

શ્યાન થઇ ગયા હતા, અને કુંવરજી નાઝરને તેથી તડાકા પડયા હતા.

હીરા માણેક બીરાદરો-બંને સગા ભાઇ.

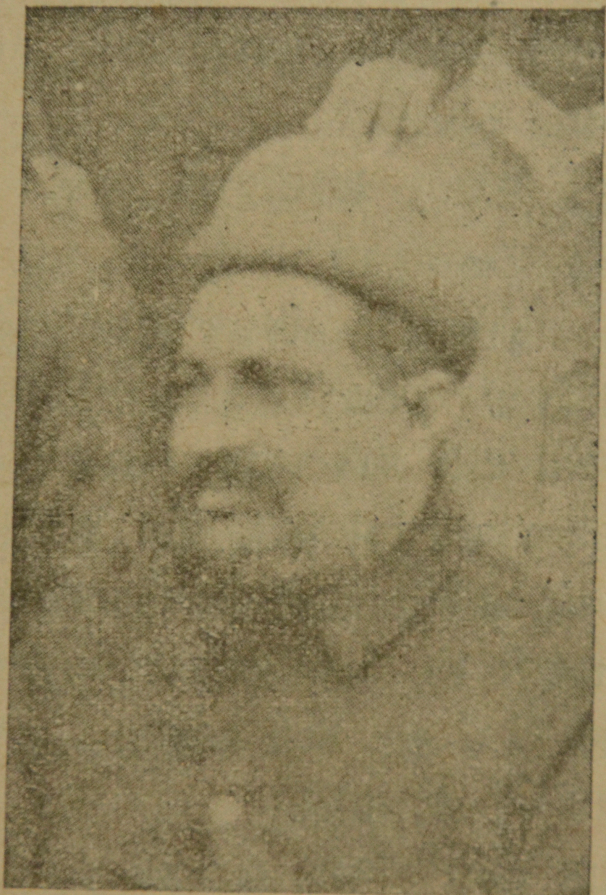

ઝુલઝુલી ઇંદ્રસભાના મુખ્ય સ્થંભો.

બીરાદર જેહાંગીર અને કયેખુશરૂ.

ભોગે નીભાવી, કલકતાર્સોંજ ચાલુ રાખી હતી, જ્યાં તે હજી પોતાની હસ્તી ભોગવે છે.

મરહુમ જમશેદજી ફ્રામજી માદન.

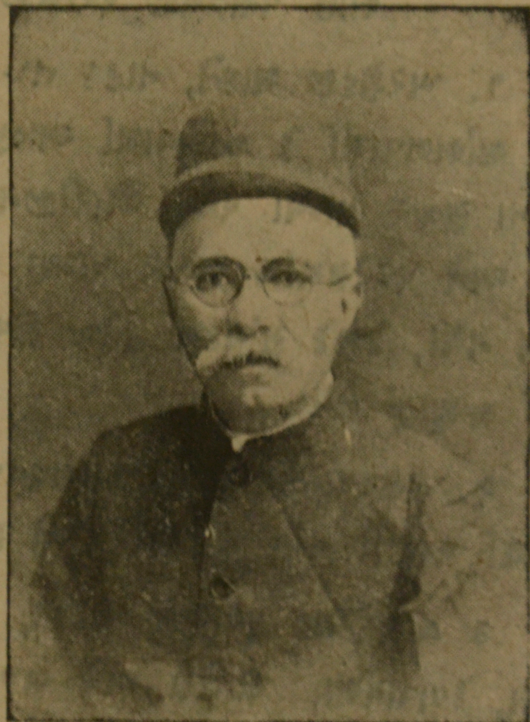
પુરાણી એલ્ફી-સ્ટનને હજી સુધી નીભાવી રાખનાર—એલ્ફી-સ્ટનના એખલા માલેક—નહની શરૂઆત ઉપરથી ધીમે કદમે આગળ વધી કલકતાની પારસી અંજુમનના એક ટ્રસ્ટી અને ઓખાવતે પુર અકાબર.

મુજબ કામ કરી કલકત્તામાં પોતાની અગત્યતા પુરવાર કરી આપી હતી.

પેસતનજી ફરામજી માદન.　　　પેસતનજી ફરામજી માદન!

શેક્સપીઅરના એકાદ ઉર્દુમાં ભજવેલા નાટકમાં મુંબઈનો 'પેસુ આવાન.'

એક વખતનો પારસી સ્ટેજનો 'હીરો.' (ખુશ્રોરગી!)

એ રીતે જોતા માદન ભાઈઓનું આખું

મરહુમ પેરતનજી વેલાતીએ અંતે પોતાના એક સગા ભાઇને એ ઉરદુ
ાની ફરજ પાડી હતી. દેવણનું નામ કાવસજી ફરામજી વેલાતી હતું.

કાવસજી ફરામજી વેલાતી.

પરશ્યન ઝોરાસ્ત્રીઅન ક્લબની 'હીરોઇન!'

મરહુમ પેરતનજી વેલાતી પોતાની ગણત્રીમાં કેવળ નીશફળ થયા

ખાનબહાદુર હોરમસજી જમશેદજી આંટીયા.

ઉંચા પ્રકારની નાટકી શકતીવાળા એક્ટર—ડેપ્યુટી આ૦ પોલીટીકલ એજંન્ટ કાઠીઆવાડ—ફર્સ્ટ કલાસ માજીસ્ટ્રેટ, અને સ્મોલકૉઝ કોર્ટના જજ ગાજકોટ—આ૦ પોલીટીકલ એજંન્ટ. ઝાલાવાડ પ્રાંત—દીવાન, છોટા ઉદેપુર સ્ટેટ—વાઇસ પ્રેસીડંન્ટ બેન્ડોરા-મ્યુનીસીપાલીટી.

મહારકોટ, અલાહા બાગના પડાણના ગલામાં આવતા, મરહુમ ...

છોકરા-છોકરીઓની સ્કુલના કુસાદે ઓરડામાં એક દાહડે રાત્રે કરી હતી.

મરહુમ પેસ્તનજી દીનશાહ કાંગા.

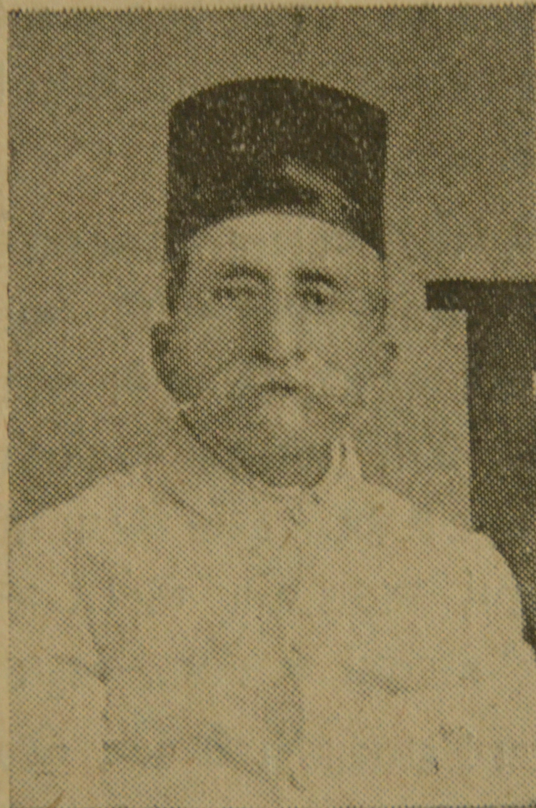

ધી ઝોરાસ્ત્રીયન ડ્રામેટીક સોસાયટીના એક માલેક-અને એક ઉલટમંદ એમેચ્યુઅર ખેલાડી-તે વખતના એક જાણીતા આગેવાન ક્રીકેટર.

આ ક્લબની સ્થાપના જે રાત્રે થઈ તેજ રાત્રે આ ...

કરતો હતો, તેમજ હાસ્યરસ પાર્ટ પણ તે તેટલીજ સરસ રીતે કરતો હતો.

મરહુમ રૂસ્તમજી હોરમસજી બામજી.

એ ધારી પારસી ખેલાડી–કોમીક તેમજ ગંભીર પ્રકારના પાર્ટ સ્ટેજ કરી, ઝો૦ દ્રા૦ સોસાયટીને દીપાવી ગયલો.

રતાઇ રૂદમનો ફારસ.

કોલેજરના ગાયનોને માટે લોક ઘણીજ માગણી કરતું હતું.

મરહુમ એદલજી દાદાભાઈ કોલેજર.

પાયધોણી ઉપરથી મળેલો પારસી એક્ટર—જવાનીની ઝુમમાં—નાટકના કામમાં પાછળથી ઉત્તમ પ્રકારે ઉપયોગી થઇ પડેલો.

કીધો છે? ભાઉએ કીધો હશે?"

મરહુમ દાદાભાઈ રતનજી દલાલ.

પ્લૅટફૉર્મ ઉપર પેહલવેહલા નાટ્યકળા દેખાવો દેખાડનાર પારસી-મુંબઈના એકસાઈઝ ખાતામાં રોકાયલા-ત્યારે વખત લોકો દાઢી મોટા ડારાવાળો કરી ઓળખાવતા હતા.

બેનઝીરનો ખેલ ઉરદુ ઝબાનમાં સ્ટેજ થયો હતો. તે ખેલની ભાષા બગાર

મરહુમ દાદાભાઈ રતનજી ઠુંઠી.

હીંન્દી ક્લબના માલેક—જવાનીના તોરમાં.

ઇરાની નાટક હીંદી થીએટરમાં.

તેમ એ નાટક ઉતેજકના દશાળો થઇ હતા.

નાટક ઉતેજકના મુળ માલેકો.

ફરામજી ગુસ્તાદજી દલાલ. (ફલુ ધુસ !)

મરહુમ ફરામજી ગુસ્તાદજી દલાલ, મરહુમ કાવસજી ન. કોઠીવારૂ અને મરહુમ

કાવસજી નશરવાનજી કોઠીદારૂ. (કાવજી બા!)

કેખશરૂ કાબરાજી—Once More.

પાછા આ ત્રણે સાહેબો કેખશરૂની મદદ માંગવા ગયા હતા.

[illegible]
તેવણે એક તેવીજ ધરખમ કમીટી મોડવી, અને કાબરાજીએ જેમ પોતાની માનીતી ગાયન ઉતેજક મંડળીને ઉભી કરી, તેનું નામ આપ્યું હતું, તેમ આ નવી નાટક કલબનું નામ પણ તેવણે નાટક ઉતેજક મંડળી આપી, તેનુ કામ શરૂ કીધું હતું.

હોરમસજી ધનજીભાઈ મોદી. (કાકાવાળા!)

તારીફ કરી, પોતાના છાપામાં તેની નોંધ લીધી હતી.

દારાશા નવરોજજી પટેલ. (નાજનમાય નસકોરૂ!)

નાટક ઉતેજક મંડળનો એક આગેવાન ખેલાડી. એના ઘણાએક પાર્ટ કરી મેળવેલી પ્રસીધ્ધતા.

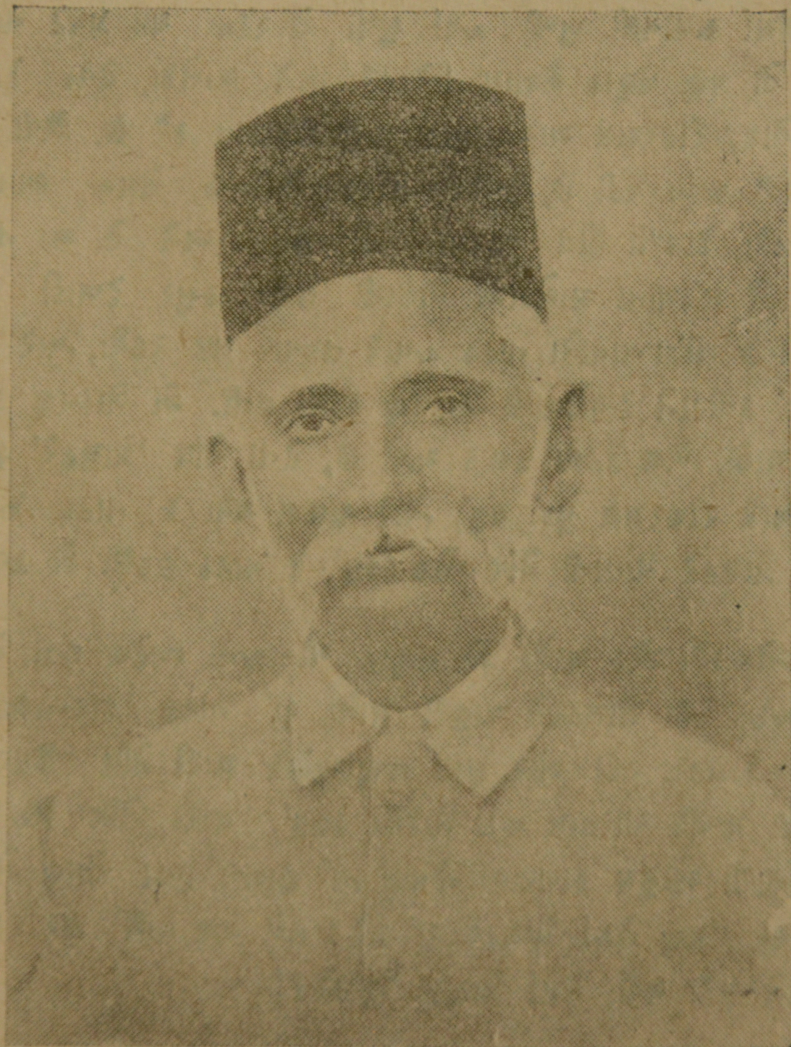
નાજનમાય નસકોરૂ !

આ નાજમાય નસકોરૂનો પાર્ટ કરનાર ખેલાડી, એક talented artist હતો.

પારસી સંસારી નાટકમ
ખેલની રસીકતા એ ખે
સુભદ્રા હરણમાં સુભદ્રા
ના તરીકે, અને આતી
ઓકાકના નાટકમાં
શરૂ કીધું હતું.

શરૂ કીધું હતું.

ધનજીભાઈ નશરવાનજી માસ્તર.

નાટક ઉ-તેજકનો આગેવાન ખેલાડી—નીંદાખાનાના મેહુલી ભગત—સીતા હરણના રાવણ વીગેરે.

મરહુમ નવરોજી દોરાબજી દીતીયા.

નાટક તખતા ઉપર ફીદાગીરી દેખાડી અંતે ગુજર પામ્યો.

મરહુમ સોરાબજી રૂસ્તમજી વાચ્છા:—એક વખત નાટક ઉતેજકના તખતા

હતા, એટલે હમેશાં એકબીજાના ખ્યાલ અને સ્વભાવને સારી રીતે
હતા.

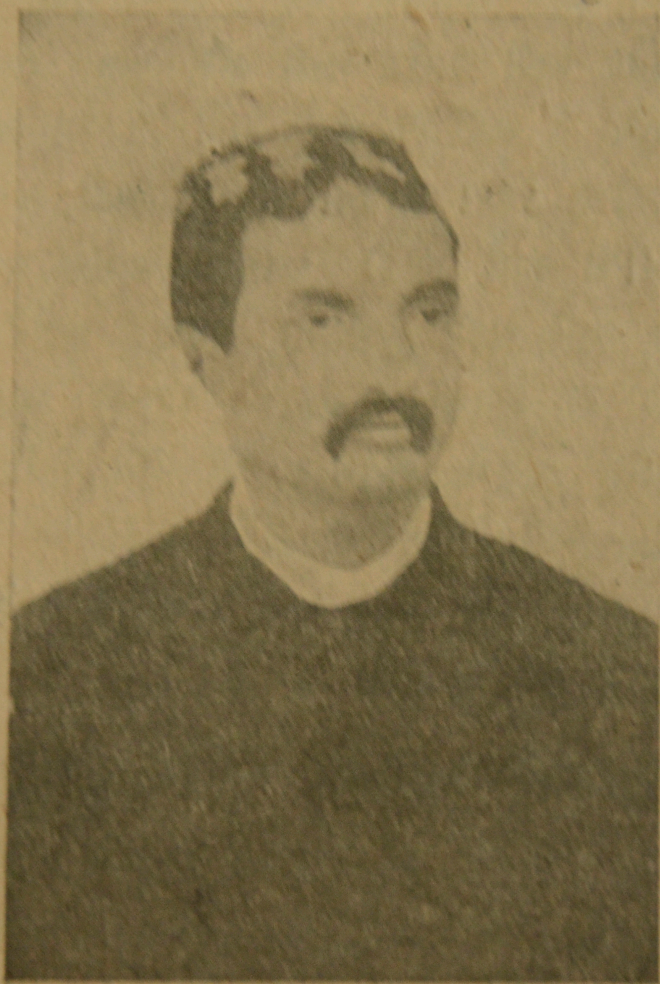
જેહાંગીર ખંબાતા.

એક સુક્કા બુમલાની મોહકાણ!

કહાડે જેહાંગીરે મને અઠવારનો કલાક બેસે તે આગમચ, ભાઉ

મરહુમ કાવસજી પાલનજી ખટાઉ.

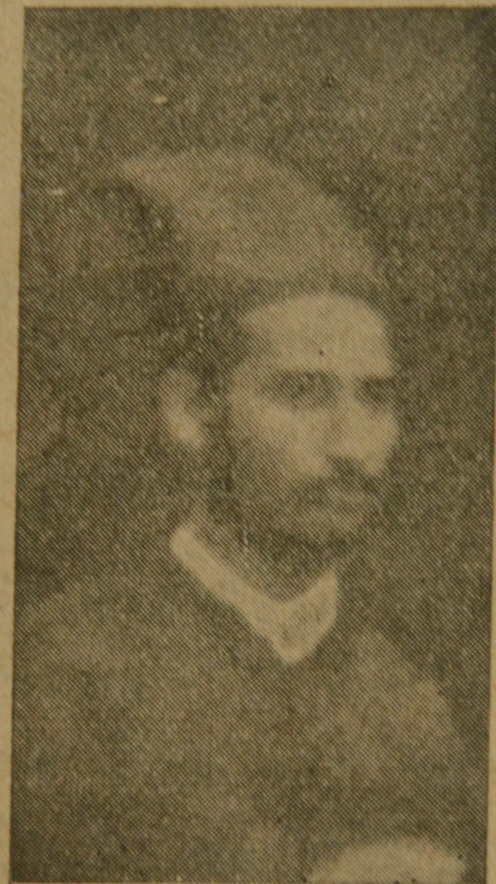
કાઉ ખટાઉ—જ્યારે જેહાંગીર સાથ પેહલવેહલો દીલ્હી ગયો ત્યારે.
એક રમુજી પેન્ટોમાઈમ.

મીસ મેરી ફેનટન ઉરફે મેહરબાઈ !

કાવસજી ખટાઉ સાથ મુંબઈ આવી, નાટકો કરવા માંડ્યા, અને મરહુમ નાહનાભાઈ રાણીનાના સંસારી ફારસમાં પારસણ તરીકે ક. કા. હોલમાં દેખાવ દીધો હતો.

મરહુમ અરદેશર ચીનાઈ.

ઝોરાસ્ત્રીયન અને પીક્ટોરીયા ક્લબનો જાણીતો ખેલાડી.
અરદેશર મામી!

આ ખેલાડીને હું નવો વછેડો કરી લખું છું, તેનું એક કારણ છે. એ ખેલાડી
ઝોરાસ્ત્રીઅન ક્લબમાં

કેટલાક યાત્રા ઉપરથી તે જણાઇ આવે છે.

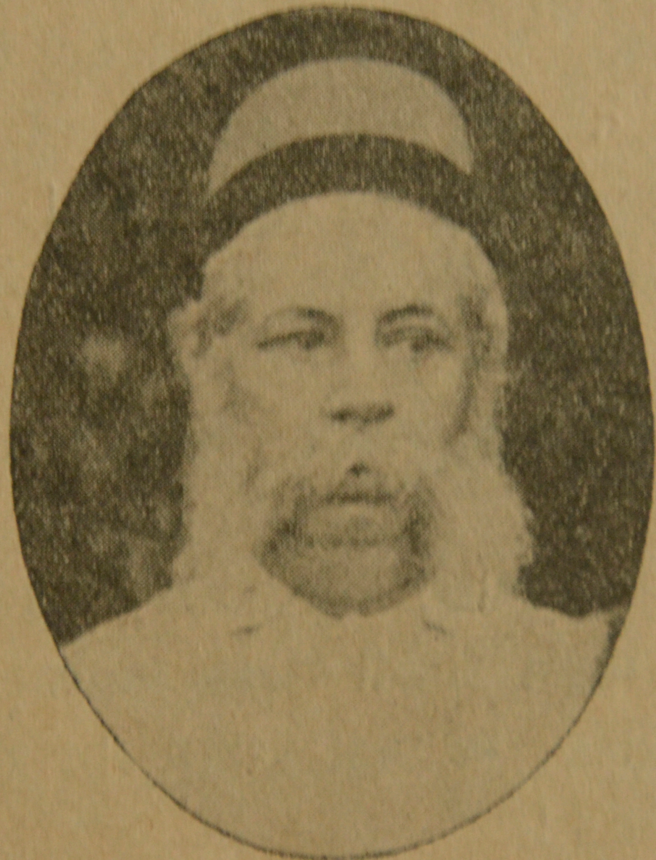
મેહરજીભાઈ ન. મારવેયર.

જેણે પોતાની કલમ મારફતે પચાસ નાટકો હીંદુસ્થાન, બરમા વીગેરે દેશોમાં ભજવી પરવારી ગયો હતો.

એક્ટરની કારકીર્દી નોંધી આપણુ આગળ આવશું.

દોરાબજી રૂસ્તમજી ધાભર.

નાટકના કામને ઠઠી-ઠાઠા જેવું કામ સમજનાર પારસી—એક અઠંગ ઘરરાના ખ્યાલ ગાનાર, અને જોડનાર પારસી શાએર—એક કામેલ એક્ટર-'ડાહ્યુ' ધાભર.

ખરશેદજી મે. બાટલીવાળા.

અશરૂ કોબાદને નામે જણાઇ ગયેલા.

ધનજીભાઈ ઘડીઆલી.

ધનજી ઘડીઆળીને નામે ઓળખાયલા.

ઈ મગોલ.

ફેરામજી અપુ.

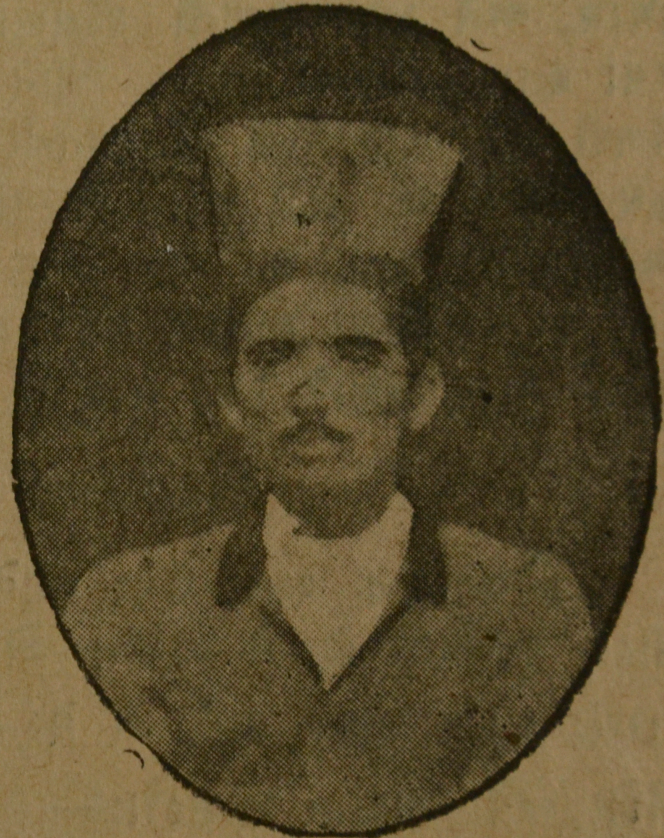
ધનજી ઘડીઆળીને નામે ઓળખાયલા.

ડાસાભાઈ મગોલ.

ડાસુ કુદરતને નામે જણાયલા.

ફરામજી અપુ.

ફલુ અપુને લાડકે નામે જણાયલા.

ત્યારે સાહેબને કહ્યું કે આ નવા પાંચ માલેકો, જુની વીકટોરીઆ કલબના માલેક

... પરસનની મુદત માટે વીકટો
ખત કરી, તે ઉપર તેણે ચાલી કીધી હતી, અને તેને
ા ફરમાવ્યું હતું, જે કામ રૂસ્તમે ઉલટ અને ઉમંગથી મા

રૂસ્તમજી ન. રૂસ્તમફ્રામના.

રૂસ્તમ કારીઆવલ !

કરવાનું કામ ઉમંગથી માથે લઇ રૂસ્તમે સ્ટેજ ઉ
રૂપીઆની કીમતી સખાવત કરનાર આ પારસીએ,
કેમ અને કેવી રીતે મેળવી, તે બાબદ આવ

મરહુમ પેસ્તનજી બારલીવાળા.

ઍત્રીના રાજાના કમપેનીઅન તરીકે.

સાધારણ રીતે પણ પોખરાજને નામે જણાયલા.

ભાગ લીધો હતો.

ધનજીભાઈ રૂસ્તમજી કેરાંવાલા.

'ધનજુ મેજન' તરીકે આજના વખતમાં મેજનનો પાર્ટ કરી વખણાઈ ગયલા એબાડી.

હતો, પણ ધીમે ધીમે આગળ વધીને, આ મેનેજરના ઓહદા ઉપર મરહુમ આવ્યો હતો.

મરહુમ દારાશા સોરાબજી તારાપોરવાલા.

બીજન મનીજેહમાં અફ્રાસીઆબનો પાર્ટ કરી, સેવટ સુધી તે નામની કીરતી જાળવી રાખનાર ઍક્ટર.

જ્યારે વીક્ટોરીયા ક્લબની રીહરસલ ધોબીતળાવ ઉપર ચાલતી હતી, ત્યારે આ દારાશા લુહારચાલ સ્ટ્રીટમાં આવેલી પોતાની કુટુંબી મીલકતમાં રહેતો હતો.

કેદમાં ગારફતાર થઈ પડયા હતા, તેના સંવાદના કાલમનું બયાન લખવા માટે મોકલ્યું હતું.

દાદી રતનજી દલાલ.

મુંબઈના સ્ટેજ ઉપર પહેલવહેલું 'પ્રદ્યુમ્ન' દેખાડનાર પારસી.

વાતચીત કરતા હતા. પણ [illegible] કામ, એ નસ્સુનાજ હાથમાં આવ્યું હતું, અને તે ઉપરાંત ડ્રેસીસ, અને સ્ટેજ પણ નથ્થુજ મેનેજ કરતો હતો.

નશરવાનજી પ્રોમ્પટર!

નથ્થુ પ્રોમ્પટર!

મરહુમ પેસ્તનજી રૂસ્તમજી બાલી.

પેસુ બાલીને નામે જણાયલો નાટકી.

મરતાં બચેલો અશરૂ આલીવાલો.

પારસી કુટુંબો વટીક ખુશખુશ થઇ જતાં હતાં.

દાદાભાઈ રતનજી કુંઢી.

પાછળથી દાદી ડ્રાપ્રસ્ટ—જવાનીના તોરમાં.

નજરમાં ઠસી ગયો હતો. આ છોકરાની કાહાણી બેશક ઘણીજ જાણવાજોગ છે.

અદા ઉરફે અરદેશર પીરોશાહ તબેલાવાળા.

વીકટોરીઆ કલબમાંથી દાદી હુંઠી સાથ જયેપોર ગયેલો નથી !

...ત નાટક અને સીનેમાના શોખીનોએ, વાંચવાને ખંતી હશે!

મુંબઈ શહેરનાં પુનોતા પહેલવહેલ્લા પ્લેહાઉસના માલેક.

શેઠ વીનાયક જગન્નાથ શંકર શેઠ.
ઉપલા પ્લેહાઉસના માલેક.

હીરજીભાઈ ખંભાતા.

એક પહેલી પંક્તીના ઇંગ્રેજી સ્કોલર.

પોતાના ડેબીયા તે માપ પ્રમાણે રાખવા માગે છે !!

નવરોજી દીતીયા.

મરહુમ દોરાબ બજાં.

મુંબઇ નાટક મંડળીનો એક ભાગીદાર.

મરહુમ દીનશાહ દાદાભાઈ આપુ.

મુંબઈ તેમજ પારસી નાટક મંડળીના એક ભાગીદાર.
જેઓનું મોત મદરાસમાં, ઘણી જવાન ઉમરે થયું હતું.

મરહુમ દાદાભાઇ અસ્પંદીઆરજી મીસ્ત્રી.

એક ઓલ-રાઉન્ડ-એક્ટર—અને મધુર ગળાબાજ પારસી ગાયક.
૪૫ ઉમરે મુંબઇમાં લાંબી હેરાનગતી ભોગવ્યાથી નીપજેલું મરણ.

એદુ કેલેન્ડર!

આ આર્ટીકલ ખેબારી વીશે નાટકનવેશોને માટે રોકેલી જગ્યામાં હું ટાંક લખી

[illegible]
એક નાટકી તરીકે સ્ટેજ ઉપર જોયો હતો, અને એક ગાયક તરીકે જેઓએ તેને સાંભળ્યો હતો, તેઓ હજી ભુલી ગયા નથી.

એદલજી દાદાભાઇ મીસ્ત્રી, ઉર્ફે એદુ કોલેજર.

એક ફાંકડો લેડી એક્ટર–નાટક લખનાર અને ઉસ્તાદી ગાયક.

એક ગ્રાંટરોડના સ્ટેજનો માનીતો એક્ટર.

“આજ કોનસા ખેલ હૈ.”

ટીકીટ વેચનાર શેહરીઆરજી:–અલાદીન–અલાદીન–

નાશ કરવાની યુક્તીઓ ચલાવી હતી, અને તેના પરીણામમાં
ળા થવા લાગ્યા હતા, અને છેવટે એ બંને કંપનીઓ પોતા
ી તેઓ છુટા પડ્યા હતા.

મરહુમ કાવસજી પા. ખટાઉ.

આલ્ફ્રેડ નાટક મંડળીના એકલા માલેક.

મરહુમ નશારવાનજી વીરજી.

પ્રખ્યાત પારસી 'બેરીટોન' ગાયક.

મુંબઇ અને પારસી નાટક મંડળીનો આગેવાન ડીરેકટર.

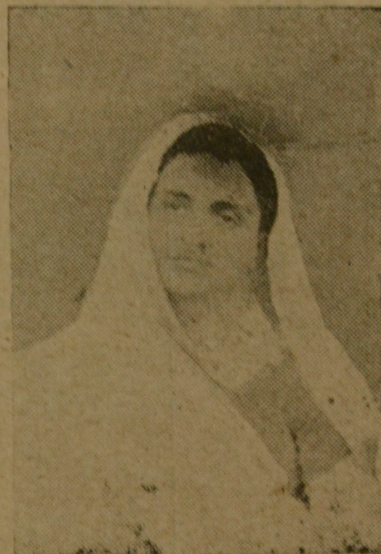
સી નાટક મંડળીને સારે નસીબે ચાલાક [illegible]

રૂસતમ સચીન.

વીકટોરીયા કલબનો એક 'ઓલ-રાઉંન્ડ' માનીતો એકટર.

રૂસતમ સચીન.

બીના પાર્ટમાં.

અંતે તે વેચાઇ ગઇ હતી, અને વેચાઇ ગયા પછી, તે પા
ડાની બંધ પડી હતી.

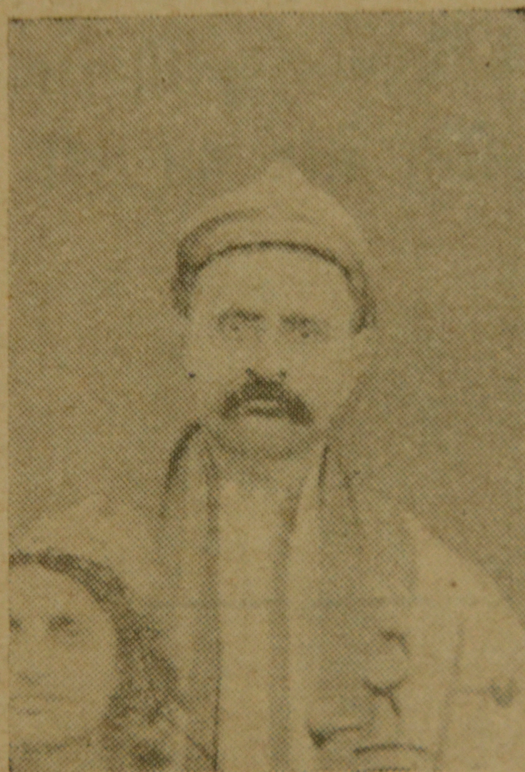
મેરવાંન મુનશી.

વીક્ટોરીઆ ક્લબનો એક માનીતો કોમીડીઅન.

નોંધ લેવી વાસ્તવીક સમજું છું.

મી૰ બરજોર.

ફરેદુન અને બરજોરને નામે સુખડનો વેપાર કરનારી કું૰ નો એક ભાગીદાર.

ા સુધી, ખાલીવાળાના થોડાક ખયરખવાહોના
છું છું.

મી. બરજોર.

નામે સુખડનો વેપાર કરનારી કું૦ નો શેઠ

દોરાબ મ્યાચીનવાલા.

એક વખત વીક્ટોરીયા ક્લબનો માનીતો મોટો એક્ટર.

પાછળથી ક્લબ છોડી હડહડતો થીઆસો-ફીસ્ટ બન્યો હતો.

નસરવાનજી લાલી.

બાલીવાલાનો ખેરખાહ અને સેવટ સુધી સાચો.

ધનજીશાહ ર. મીસ્ત્રી.

એકટર. સુધી ચાલ્યો.

મોટી હડહડતો શીઆાસો-

જન્મ્યો હતો.

ધનજીશાહ ર. મીસ્ત્રી.

'ધનજી' સ્ટેજ મેનેજર.

ખાલીવાલાનો માનીતો અને સેવટ સુધી ચાલ્યો.

ઃ—વીકટોરીયા નાટક ટોળીના જાણીતા એકટરોમાંના એ

રહુમ જમનજી કાબરાજીના ગામડેની ગોરીના નાટકમાં,

મેહેરવાન પેસ્તનજી મેહેતા.

'મેહેરવાન મેહેતો' આલીવાળાનો વફાદાર ખયેરખાહ. સેવટ સુધી સાચો.

નવરોજી રૂ. ખંભાતા.

ઓના પાત્ર ભજવી, છેવટે વીકટોરીયા કલબમા
હતો. [illegible] અને નવલુ ખંભાતાને નામે

ા નાટક મંડળીએ, શેઠ બાંધેલાં નોવેલ્ટી થીએટરમાં સ્ટે
મુખ્ય પાત્રોમાં ધ્યાન ખેંચનારા બે-ચાર પાત્રો હતાં, પણ
ધ લેવાનો પ્રબંધ થયો છે.

હીરજી તાડીવાળો.

ઓલીજાનમાં તાડીવાળો બાપડીઓ!
(ખ. મી. બાલીવાળા)

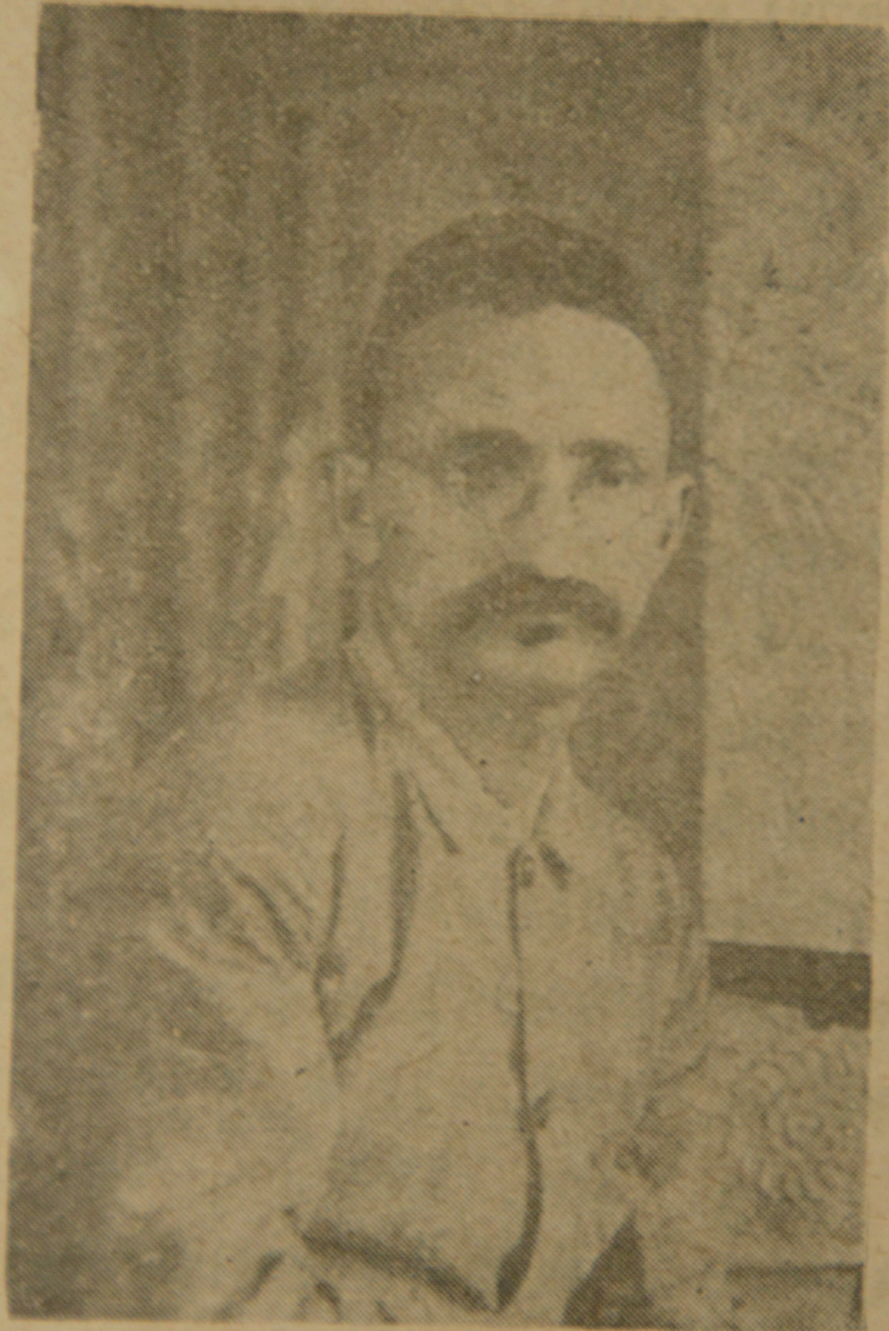

મરહુમ કુંવર બી. સીપાઈ.

એટલું તો ખરૂં કે આજના જમાનાના જેવી 'સીન સીનરી' આપવા વ

…બહેરક નાટકવાળાઓએ એવા એવા તીલસ્માતી દેખાવો દેખા-
…વી એવી મંત્રીક કળાઓ પડતી મુકાઈ હતી, અને આને જુદ…
…થી સ્ટેજને દીપાવવાની તજવીજો થતી જોવામાં આવે છે.

પહેલ્લો પારસી પેન્ટર.

મરહૂમ પેરતનજી માદન.

પુરાણા 'સીન-પેન્ટરો!'

…૦ ૧૮૭૦ ના આલમમાં નાટક તખતાને દીપાવે, અને તેને…

પારસી નાટક તખ્તાની તવારીખ.

લખનાર: શેઠ ધનજીભાઈ ન. પટેલ.

મુંબઈ.

૧૯૩૧.

કિંમત રૂ. ૧॥.

મરહુમ ડો૦ ધનજીભાઇ નવરોજી પટેલ, જી. બી. વી. સી.

જાણીતા પારસી લેખક અને શાહનામાના કીરતનકાર, જેમનું મરણ ગયા ગુરૂવારે ૮૦ વરસની વયે નીપજ્યું હતું.

મરણ ૧૪-૪-૧૯૩૭

MAHIAR F. DASTOOR

પારસી નાટક તખ્તાની તવારીખ.

ગઈ સદીના ગુજર પામેલા
પારસી એકટરો.

લખનારઃ ડો૦ ધનજીભાઇ ન. પટેલ.

મુંબઇ.

૧૯૩૧.

કિંમત રૂ. ૧ાા.

ુામમાં જાલીવાળા બોટન તરીકે, અને મીસ મેરી ફેનટનની જોગણ
ફિલમમાં સ્ટેજ ઉપર ઉતરી એક બીજાની સાથે કસોટી કરત
ા હતા.

મીસ મેરી ફેનટન.

આપીચંદના ફિલમમાં જોગણ તરીકે.

જણાઇ ગયા હતા. એ સઘળા માનવંત અહરથોની ઓળખ આપવાની જો કે જરૂર છે, પણ જગ્યાની કોતાહીને લીધે તેમ બની શકતું નથી. તોપણ આજના અંકમાં એ પ્રખ્યાત પારસી મંડળના બે ગરૂપના જે બે જુદા જુદા ફોટોગ્રાફ મેં આપ્યા છે, તે લગભગ આજથી ૫૦-૫૫ વરસની ઉપરનાં એ પ્રખ્યાત એમેચ્યુઅરોના છે. એ સઘળાઓ તે વખતે પોતાની જવાનીના ખીલતા બહારમાં હતા.

એલફીન્સ્ટોનીઅન એમેચ્યુઅર્સો.

આ ગરૂપમાં ઉપલા અહરથો માંહેલા લગભગ સઘળાઓ ઉપરાંત થોડાકોને આ અદના લેખક ઓળખી શકતે. થી.

એલફીન્સ્ટોનીઅન એમેચ્યુઅર્સો

લેટેલા ડાભી તરફથી—૧. કું. નાઝર. ૨. ધનજીભાઇ માસ્તર. (પાલખીવાલા)
બેઠેલા ડાભી તરફથી—૧. મે. ન. વાડીયા, ૨. મા. મેહતા, ૩. પે. ન. વાડીયા, ૪. ધ. ન. પારેખ, ૫. ... ... ૬. ડી. એન. વાડીયા, ૭. કે. ડી. બનાજી, ૮. કાંગા. ૯. ... ...

કુંવરજી નાઝરનું આ એમેચ્યુઅર મંડળ કાંઈ આજના એમેચ્યુઅરો મીસાલ સાડી અને પોલકા અને ડગલા-પાટલુન પહેરીને નાચતું નહી હતું! તેઓ સઘળા ઇંગ્રેજી નાટકો ઇંગ્રેજી ભાષામાં ભજવતા હતા અને એટલા માટે તેઓ

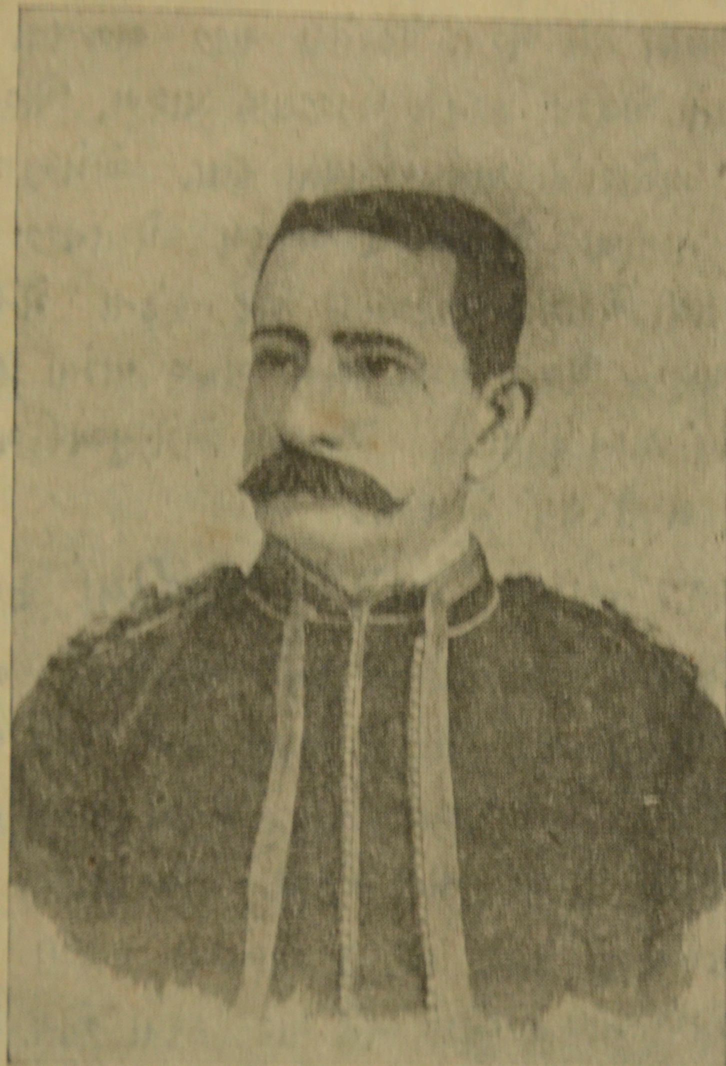
મરહુમ કુંવરજી સોરાબજી નાઝર.

કુંવરજી નાઝર, તેવણની કેળવણી અને તેવણનો પહેરવેશ.

કુંવરજી સોરાબજી નાઝર એક ઉંચા કદના, કદાવર બાંધાના, ભરેલા આંગવાળ અને શોભાયમાન સ્વરૂપવાળા જવાન હતા. દેખાવે અને રૂઆબે તેવણ મનપસંદ દીસત હતા. પેહરવેશમાં તેવણ બીલકુલ સાદા અને સુતરા હતા. કોલર કે નેકટાઇ જેવુ તેવણ કાંઇબી જાણુતા નહી હતા. હંમેશાં ચુંઇની જુની ઢબવાળી ડગલી, અને મો

લેફ્ટનંન્ટ કરનલ ધનજીશાહ નવરોજી પારેખ I. M. S.

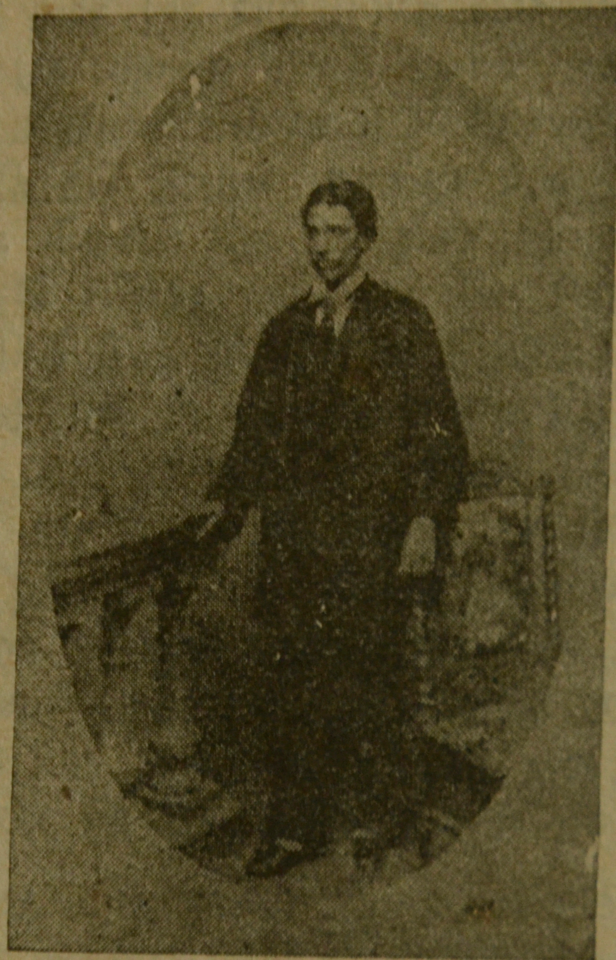
આગલા વખતના એક એમેચ્યુઅર, અને સ્રીનો પાર્ટ કરવામાં અસાધારણ વીખ્યાતી મેળવનાર.

વા બહારમાં ખીલતો એક પ્રખ્યાત નાટકકાર મરહુમ ફરામજી દાદાભાઈ

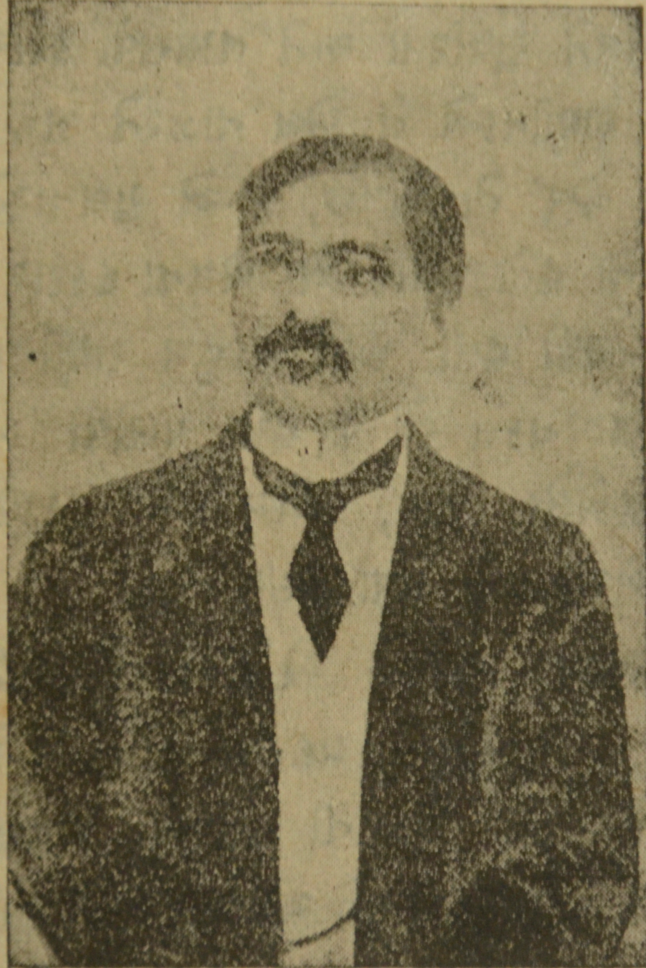
(રાજા કરણ તરીકેનો ભાગ ભજવ્યો ત્યારે.)

મરહુમ કાવસજી માણેકજી કંત્રાકટર.

આ ખેલાડી મરહુમ કુ. નાઝરનો માનીતો, સ્ત્રીના ભાગ ભજવતો હતો, અને નાઝર એવણને હંમેશાં 'વહુજી' ને લાડકે નામે બોલાવતા હતા.

મી૦ શ્યાવક્ષ, રૂસતમજી મારતર. (બારીસ્ટર–એટ–લો.)

એક પ્રખ્યાત બાળગાંધવ. પેહલ્લી ઈન્દર સભામાં ડા૦ નશરવાનજી પારેખ ગુલફામ થતા હતા, ત્યારે આ ત્રણ ફુટના જવાને સબઝપરીનો પાર્ટ ભજવ્યો હતો.

મરહુમના લાઇબ્રેરામાંથી ખાસ મળ

મીસ ગ્રેસ ડારલીંગ.

તરીકે પારસી લેબાસ સજી, મુંબઇમાં જુની નાટકશાળાના ત
એ 'રતી મેહમ' ઇઝ માઈ નેમ' વાલું મી૦ નાઝરે રચેલું ગ

[૨૮]

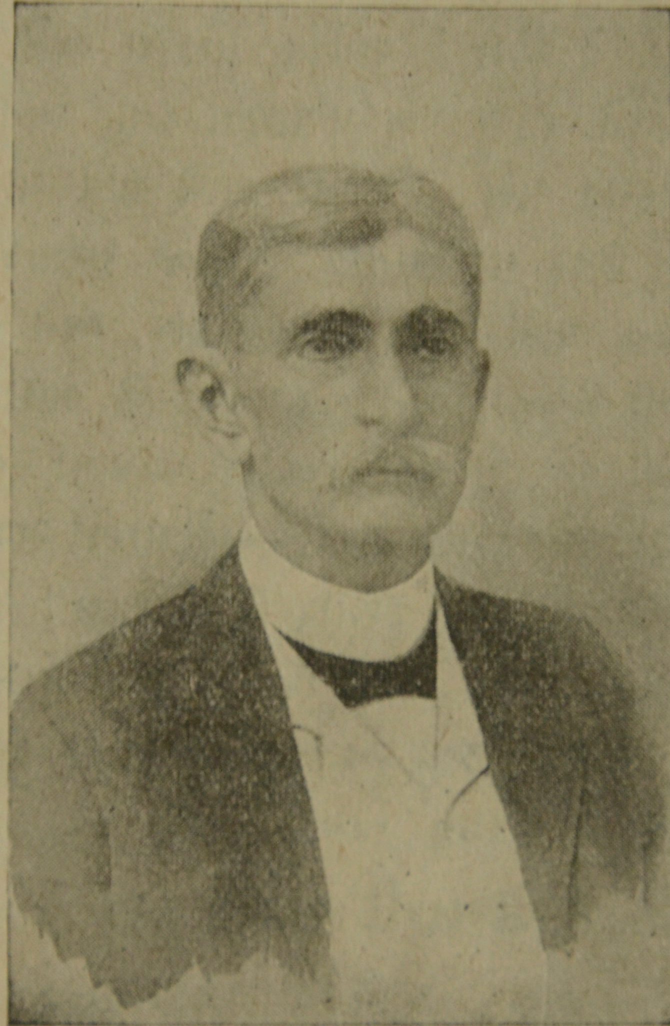
મરહુમ પેસ્તનજી નશરવાનજી વાડીયા. યુનીવરસીટીના ફેલો.

એક પ્રસીધ્ધ પારસી અમેચ્યુઅર. (ઇ. સ. ૧૮૫૮.)

રાખ્યા છે, તે પાર પાડવાને હું શક્તીવાન બનું એટલુંજ મારૂં ચાહવું છે.

ડા૦ નશરવાનજી નવરોજજી પારખ.

આગલા વખતના એક પ્રખ્યાત એમેચ્યુઅર, પાછલથી એલફીનસ્ટન કલબના માલેક.

ડાકટર નશરવાનજી નવરોજજી પારખ ઇંગલન્ડમાં.

In Masonic Costume of the Grand Dean of England.

મરહુમ ફરામરોઝ રૂસ્તમજી જોશી. જે. પી.

આગલા વખતના ઇંગ્રેજી તેમજ ગુજરાતી નાટકોમાં સ્ત્રીના ભાગો બજાવી નામના મેળવનાર એક એમેચ્યુઅર.

(૩૧)

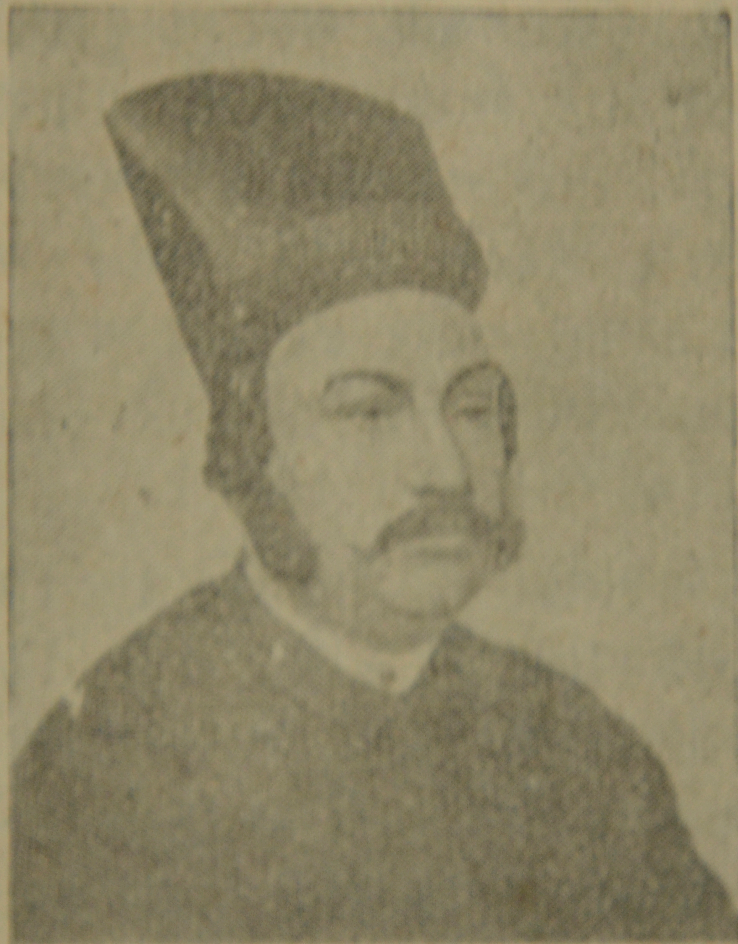
માણેકજી હોરમસજી બારભાયા.

જી હોરમસજી બારભાયા, એક પેહેલે દરજ્જેના મ
ને કુદરતીજ બક્ષેસ એવી મળી હતી, કે જીવણના

રહુમ આપઅખતીયારની મંડળીમાં સામેલ થયા હતા.

નશરવાનજી હોરાબજી આપઅખતીયાર.

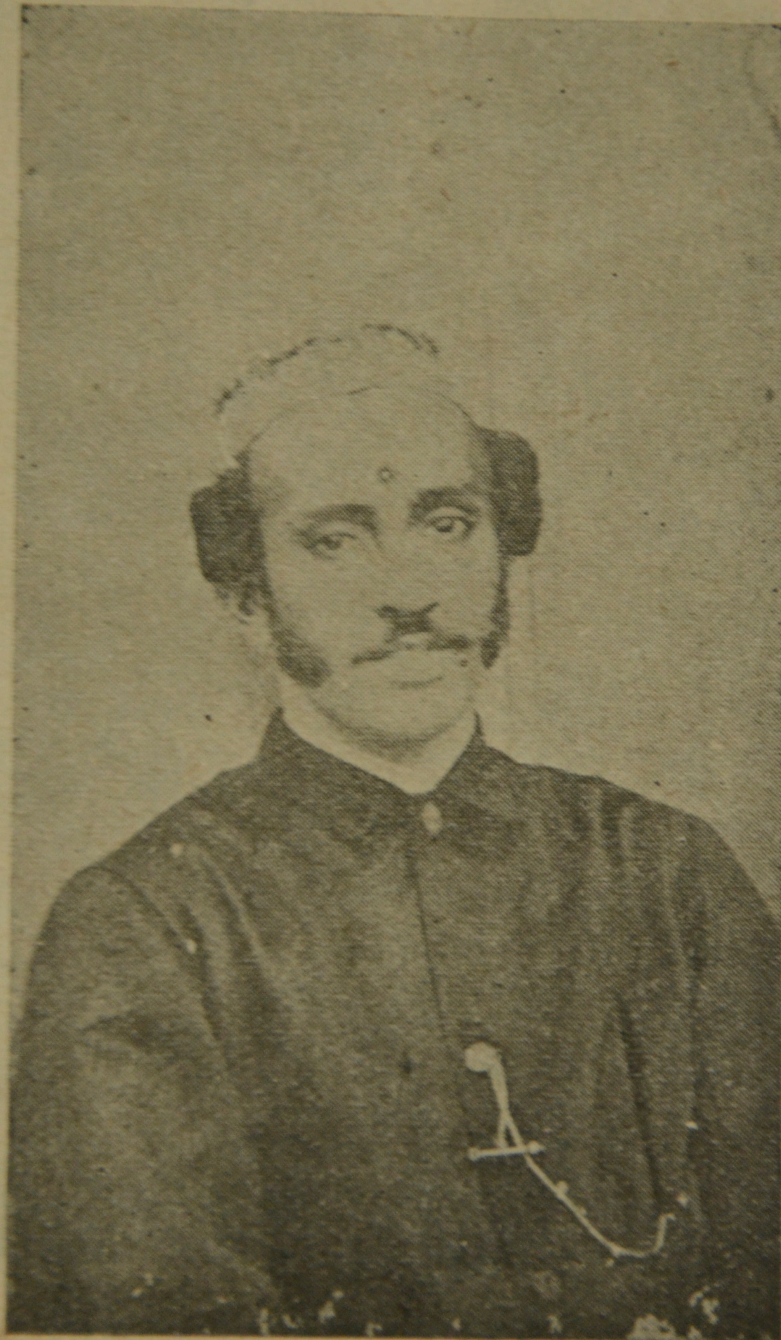

તપાસી વાંચો. મહેરબાન! એક કદમ વધુ! નશરવાનજીના હાથમાં માણેકજી

ગીજાઓ તાજુબ થઇ ગયા હતા !

મરહુમ પેસ્તનજી પાવરી, તે વખતે ઝોરાસ્ત્રીયન કલબના એક આગેવાન એ
ક જોડયા માલેક હતા. તેવણ એક પેહલ્લે વાંધિના એકટર હતા, અને ખુશરો—
નમાં ખુશરોના ભાગ ભજવી પોતાની કીરતી હાંસલ કીધી હતી.

આપઅખતીયારનો બીજો સોહરાબ

મરહુમ પેશોતન દાદાભાઈ પાવરી.

ટેજ મરહુમ માણેકજી બારભાયાની ગાયન કળાની કદર ભુલાઇ હતી ! ત્યા
સઘળાઓએ યાદ કીધા હતા ! શા કારણ માણેકજી સ્ટેજ છોડી ગયા
ી જણાયું નથી. શાંતી. મરહુમના નેક અને ભલા રૂહને હું શાંતી ચાહું

મરહુમ નશરવાનજી દોરાબજી આપઅખતીયાર. પારસી પંચના માલેક અને અધીપતી.

મી૦ બરજોરજી નવરોજજી આપઅખતીયાર.

હીન્દી પંચ (આગલાં પારસી પંચ)ના હાલના અધીપતી અને માલેક.

મરહુમ ન૦ આપઅખતીયારે સાહીત્યના રણક્ષેત્રમાં ચલાવેલી ચળવળ એટલામાંજ પુરી થયેલી વાંચક મેહરબાનોએ સમજવી નહી. તે ચળવળો શું શું હતી, અને કેવી કેવી હતી તે તો એ મરહુમની જીંદગીનું વૃતાંત લખ્યાથીજ કલ્પી શકાય એમ

(૩૩)

મરહુમ કેખશરૂ નવરોજી કાબરાજી.

તે રાસ્ત ગોફ્તારના અધીપતી.

ફરામજી સોહરાબજી ભરૂચા.

એક ગાયક, એક જાહેર લેખક અને જાહેર હીસાબી.

કેખશરૂ કાબરાજી, “એક લુચ્ચો છોકરો!”

સત્તર વરસની ઉમરે કેખશરૂ ‘જામે’ના અધીપતી થઈ બેઠા હતા. ‘
’ નામના એક છાપાએ કેખશરૂની ઠેકડી કરતાં ટીકા કીધા

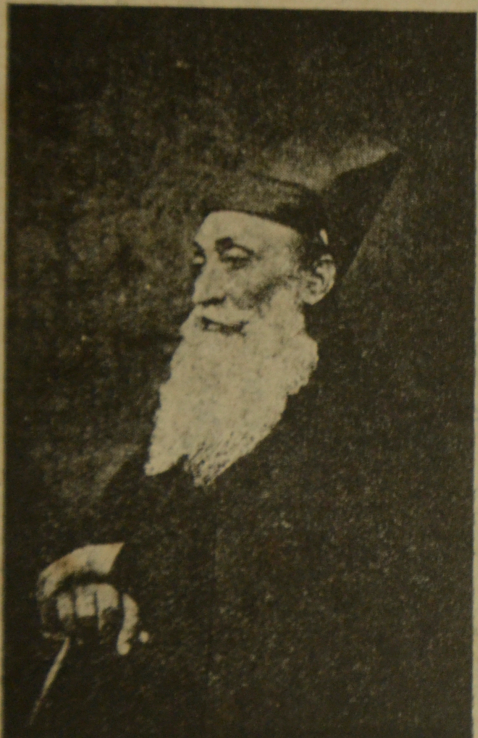
કેખશરૂ કાબરાજી જવાન ઉમરે.

કેખશરૂ જ્યારે 'એજન' તરીકે સ્ટેજ ઉપર ગયા, તે વખતની ઉમરમાં.

ાસ એજ એક વખત કેખશરૂ સ્ટેજ ઉપર ઉતરી, એક પરગજુ
થયા હતા. એક એકટર તરીકે મેં પહલ્લીજ વાર કેખશરૂને તે વખતે
ીયા હતા. પોતાના હરીફાને તાણા મારવામાં કેખશરૂ કદીબી તક

૧૮૬૯ સાલમાં જાણીતા પારસી શેહરી.

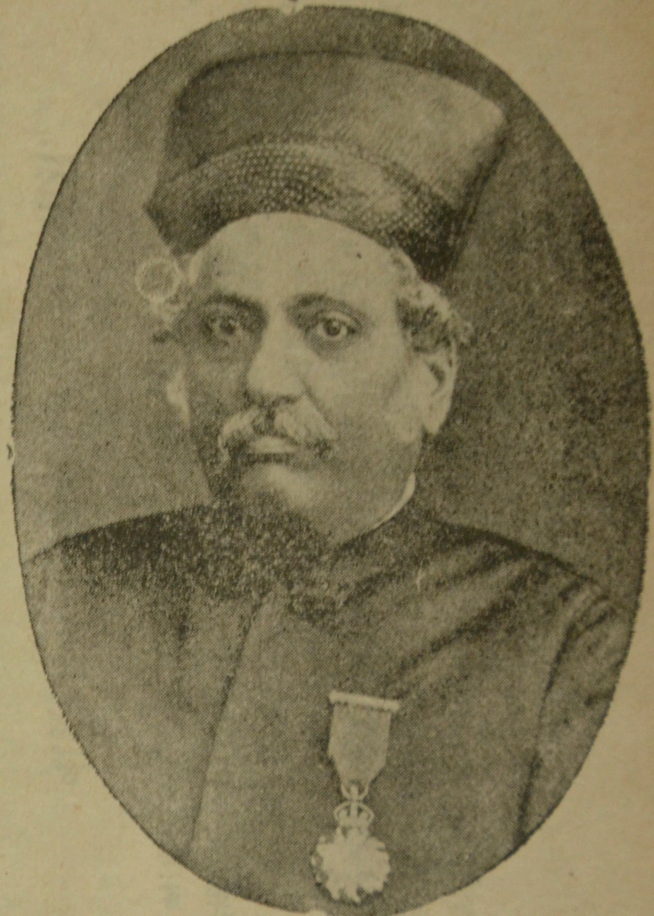
શેઠ ખુરશેદજી નોશીરવાનજી, કામાજી.

જાણીતા પારસી વીદવાન.

શેઠ અરદેશર ફરામજી મુસ

જાણીતા શેહરી શેઠ સોરાબજી શાપુરજી બંગાલી.

મુંબઇના એક મોટા પારસી વેપારી.

આગેવાન પારસી અગ્રેસર.

શેઠ ખુરશેદજી રૂસ્તમજી કામાજી.

સહાસીક માલેકો.

દાદાભાઈ ર. કુંઠી. (હાદી કાઈરૂ)

ફરામજી ગુસ્તાદજી દલાલ. (ફ્લુ ધુસ !)

કાવસજી નશરવાનજી કોહીદારૂ. (કાવજી આ!)

હોરમસજી ધનજીભાઇ મોદી. (કાકાવાલા !)

વીક્ટોરીઆ મંડળી ૧૮૬૮) માં ઉભી થઇ, અને તે ગબડવા લાગી. વરસની
આખેરીએ હીસાબ જોતાં, થોડી ઘણી નુકશાની માલુમ પડી! પણ ૧૮૬૯ નું આસ

ઇ કરાકા એક વીદવાન ગ્રહસ્થ હતા. તેવણુ પાછલથી અં
માનપાન ભોગવવા ઉપરાંત, મુંબઇના કલેક્ટર અને એક માજીસ્ત્રે
ગતી ઇરાનની તવારીખને લગતાં બે મોટાં દળદાર પુસ્તકો તેવણે

મરહુમ ડોસાભાઇ ફરામજી કરાકા. C. S. I.

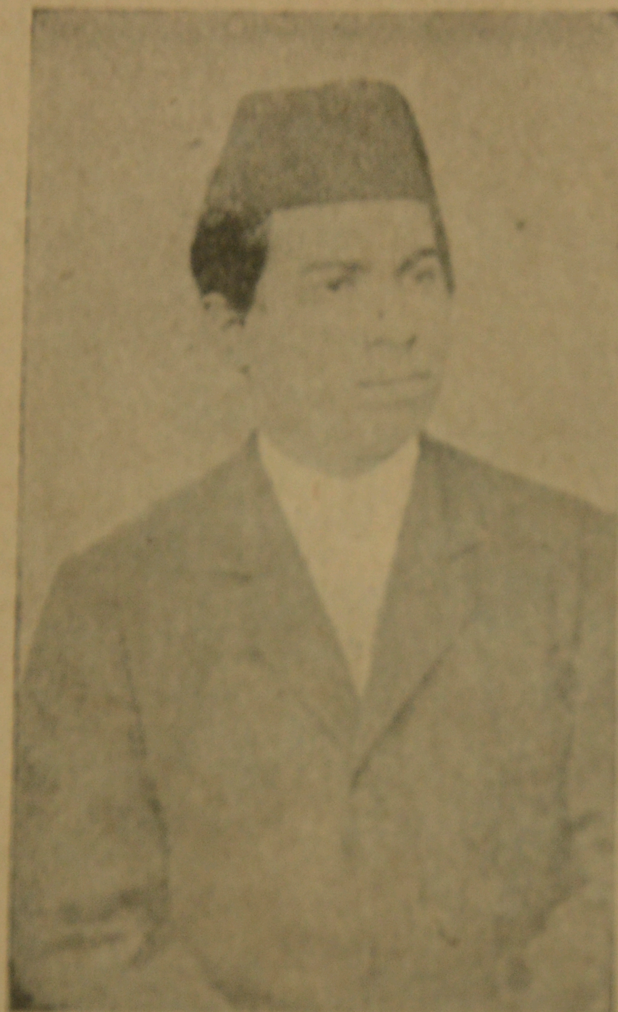
જાણીતા પારસી તવારીખનવેશ, લેખક, અને મુંબઇના
પ્રેસીડનસી માજીસ્ત્રેટ.

ખુરશેદજી મેરવાનજી બાલીવાળા.

જ્વાનીના બહારમાં. વીકટોરીયા કલબની શરૂઆતમાં. સુંનાના મુલની ખુરશેદના બેલ

પેસ્તનજી ફરામજી માદન.

એક સાદો સુતરો-મગર તે વખતનો ફાંકડો જવાન. દેખાવે દીલખુશ-હસો ખુશખુશ-
નાટક તખ્તાને જેબ દેનારો.

વાંન છોકરો, જે

નશરવાનજી ફ. માદન.

નસલુ તેહમીના-પેસ્તુ આવાનનો મોટો ભાઇ.

મેરવાનજી મનચેરજી બાલીવાલા.

ખુરશેદજી બાલીવાલાના બાવા બેજન-મનીજેહમા રૂસ્તમ પેહલવાન

ઓની પીઠ પાછળ પેલો એલફીનસ્ટોનીયન એમેચ્યુઅર દાદી પટે
'પ્રોડકશન' તેની, અને તેના મદદનીશ પીત્રાષ્ઠ જમશેદજી ધ
હેનતનું પરીણામ હતું.

મરહુમ દાદાભાઈ સોરાબજી પટેલ, એમ. એ.

ઇરાની નાટક મંડળીના ડીરેકટર અને રેહબર

મરહુમ જમશેદજી ધનજીભાઇ ફરામજી પટેલ.

ગુજરાતી નાટક મંડળીના મદદગાર. મરહુમ દાદી પટેલના કાકા ધનજીભાઇ પટેલના દીકરા.

'મેજર હું' તે વખતે ન હતા!

મ, ઘણેક વરસે બેહસ્તનશીન થયા હતા. એક એક્ટર ત

રસો સુધી વીકટોરીયા, સાથે પોતાનો સંબંધ ચાલુ રાખ્યે

મરહુમ કાવસજી નશરવાનજી દારૂવાલા.

'કાઉ રોદાએ.'

અરદેશર હીરામાણેક.

અરદેશર તારામતીને નામે જણાયલો ખેલાડી.

મરહુમ દાદાભાઈ સોરાબજી ફરામજી પટેલ, M. A.

હાતમ બીન તાઇ તરીકે !

એક 'કોમીડીઅન' તરીકે અત્રે ઓળખ આપી, આજનો લેખ ખતમ કરૂં છું.

સોરાબજી ફરામજી ઓગરા.

એક બીનહરીફ કોમીડીઅન, અને ફતેહમંદ 'ડીરેકટર.'

ની હવે પછી દર્શાવવા ધારી છે.

મરહુમ મેરવાનજી મુનશી.

નાટકી મીત્રાનો 'મેહલ્લુ પરો !'

મરહુમ દાદાભાઈ રતનજી કુંઠી.

એક વખત વીકટોરીઆ કલબના જોડયા માલેક,
બીજી વખત એલ્ફીનસ્ટન કલબના 'ડીરેકટર'.

ખમવી પડી હતી.

કાવસજી માણેકજી કન્ત્રાકટર.

કુંવરજીનો માનીતો હીરો એકટર—વહુજી.
જોગન તરીકે કામ કરનાર ખેલાડી.

બે પાયધોણીના વછેરા!

છુટી મારી! મારે નસીબે તે છટકી ગઇ, નહી તો એદુનું કાટલુંજ નીકળી ગયું હતે!

ડોશાભાઇ ફરદુનજી મગોલ.

ડોસાભાઇ મગોલનો ચસકેલો મીજાજ!

રીયા કલબના ચાર આગલા માલેકોને મેં રજુ
માલેકોને પણ મારે અત્રે રજુ કરવા ઘટે છે.

દાદાભાઈ કુંઠી.

વીકટોરીયા કલબના મોટાબાવા!
ડીરેકટર.

ખુરશેદજી મેરવાનજી બાલીવાલા.

ખશરૂ—કોબાદ.

ડોસાભાઈ ફરદુનજી મગોલ.

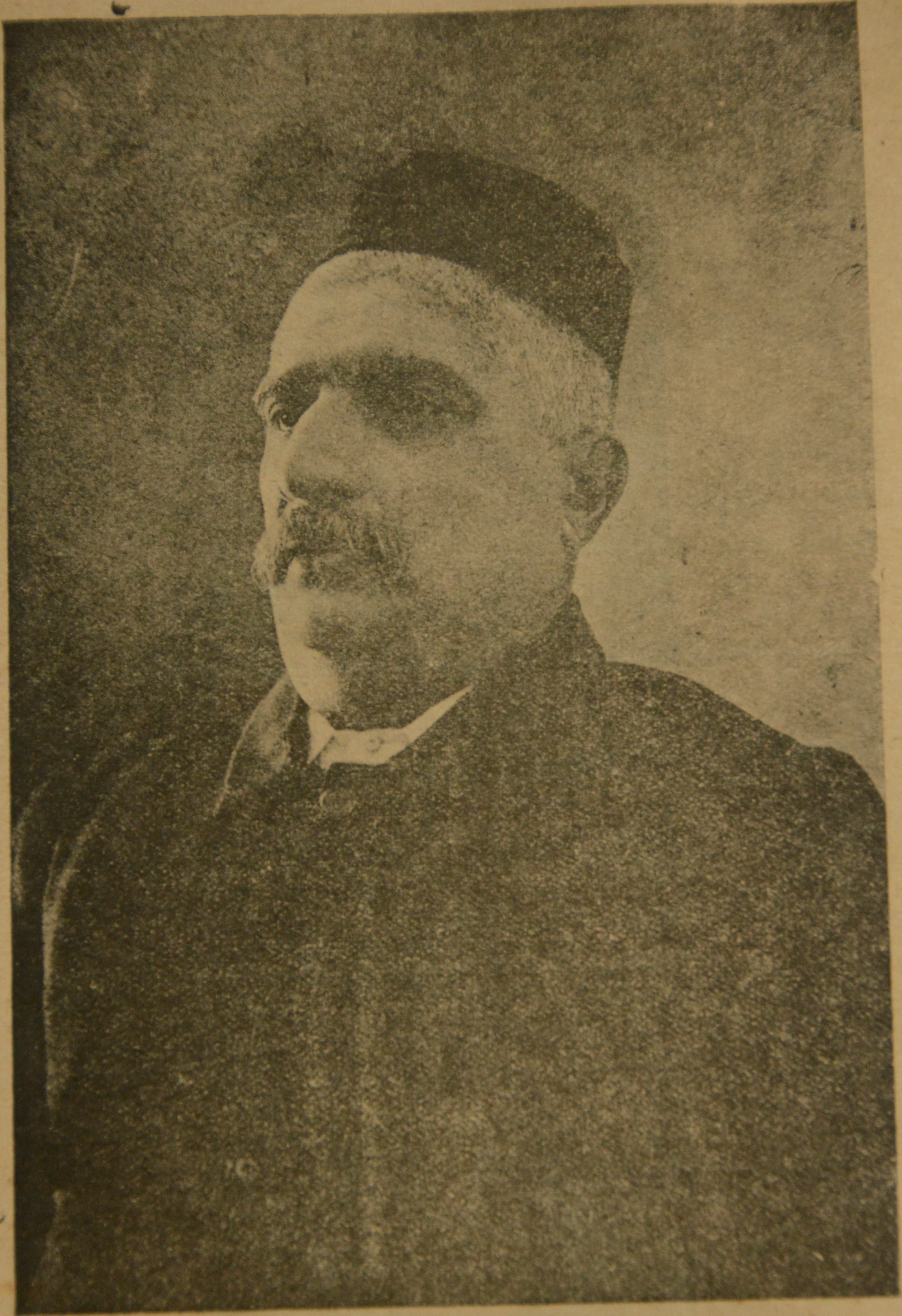
ખશરૂ—કોબાદ.

ડોસાભાઈ ફરદુનજી મગોલ.

ડોસુ એકદસ્ત.

ફરામજી દાદાભાઈ અર્પુ.

ફરામ અર્પુ.

આ ચીત્રોની હારમાળામાં ધનજીભાઇ પટીઆલીનું ચીત્ર રજુ કરી શકાયું નથી.

(મ. ન. પટેલ)

ખુશી થઇ, દરેક જનને રૂ. ૪૦૦–૫૦૦ સુધીના ઇનામો, તથા સોના અને ઝવેરાત વીગેરેની નવાજેશ કીધી હતી. વીકટોરીયા કલબના માલેકો પોતાનો સઘળો ખરચ બાદ કરતાં, આશરે રૂ. ૫૦૦૦૦) ગંઠિ બાંધી પાછા ફરયા હતા.

બરમાનો રાજા થીબુ અને તેની રાણી.

જેણે વીકટોરીયા કલબને ૩૫) નાટકો જોઇ, લાખો રૂપીઆથી નવાજયાં હતાં.

મરહુમ સોરાબજી ખરશેદજી ઘોંડી.

બાટલીવાળાના એક ચુસ્ત હીમાયતી, અને વખાણનાર.

એ બધળા બનાવો, હાલના જમાનાના નાટકના શોખીનોને કદાચ યાદ હશે
ના ગ્રાંડ થીએટર કેમ ગ્રાંટરોડ ઉપર ઊભું થયું, તેની તવારીખ આ લેખો

૨૭) પારસી એકટરો શામેલ થયા હતા. તેઓમાંથી જેઓના
નામની નોંધ ગયા અંકમાં મેં ટપકાવી છે. દલગીર છું,
લગભગ એકાદ–બે ગ્રહસ્થો સીવાય સઘળા ગુજર
પામેલા એકટરોમાંથી, જે જે જાણીતા એકટરોના
કયો છું, તે આ પારસી નાટક તખ્તાની તવારીખમાં
ી ઓલાદ તેમના દર્શન કરી શકે, એવી નેમથી અત્રે રજુ

મરહુમ ખરશેદજી મેરવાનજી બાલીવાલા.

વીકટોરીયા કલબના માલેક.

જાણીતા અને પ્રજાપ્રીય ખેલાડીની નાટકી કારકીરદીનું જા
ચીત્રયુક્ત રજુ થનાર હોવાથી, અત્રે વધુ લખવાની જરૂર ન

મરહુમ ડોસાભાઇ ફરદુનજી મગોલ.

ખુરશેદજી બાલીવાલાને સેવટ સુધી વળગી રહેલા વીકટોરીયા કલબના એક માલેક.

પરશીઅન એથલીઅન નામની એક કલબ જે મરહુમ પિસ્તનજી વેલાતી

મરહુમ મેરવાનજી પેસ્તનજી મેહુતા.

જક મંડળીમાંથી ખીસી નીકળેલા, અને પાછળથી વીકટો

મરહુમ નશરવાનજી વીરજીભાઈ ગોઈપોરીયા.

મોજીલા સ્વભાવના, અથંગ ગાયનકાર. પાછળથી નાટકકાર બની અંતે દુર દેશાવરમાં પોતાની કજાને વશ થયા હતા.

આ એક્ટર વીશે વધુ વીવેચન હવે પછી કરનાર હોવાથી, અત્રે વધુ લખવા ની જરૂર નથી.

મરહુમ ધનજીભાઈ બરજોરજી અંજીરબાગ.

'સીનીક' આરટીસ્ટ હોવાથી, બાલીવાલાને ઘણુંજ ઉપ્યોગી થઇ પડયા હતા.

મરહુમ હોરમસજી શાપુરજી તાંતરા.

ગુજર પામેલા પ્રસીધ્ધ પારસી એકટરો, જેઓ બાલીવાલાની રેહબરી અને બાહેદરી હેઠળ માંડલે ગયા હતા, તે માહેલા થોડાકોના ફોટોગ્રાફ ગયા હફતામાં હું આપી ગયો હતો, અને આજે થોડાકોના ફોટોગ્રાફ રજુ કરી, આ પારસી કાફલાની માંડલેની મુસાફરીનો હેવાલ ખતમ કરૂં છું.

મરહુમ દોરાબજી કાવસજી બજાં.

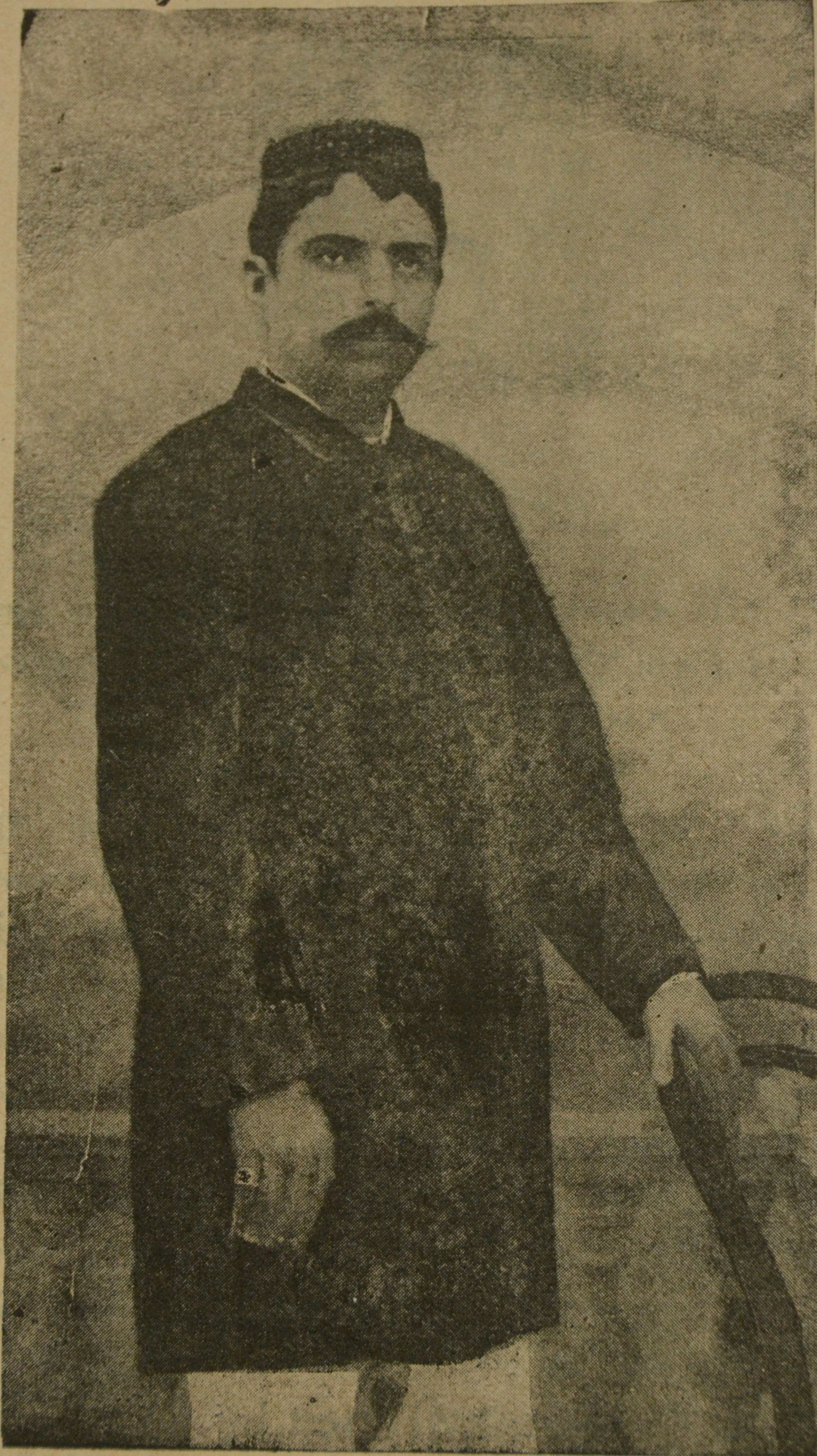

પ્રથમ નાટક ઉતેજકનો ખેલાડી, પાછળથી દાદી ઠુંઠીની સાથે ભાગીદારીમાં જોડાએ, નાટકના કામમાં આગળ વધેલાં

બેહરામજી બરજોરજી તાંતરા.

મરહુમ પેસ્તનજી જીજીભાઇ બાટલીવાલા.

પેલા દારાબજી ધાભરની કલબમાંથી પેહલવેહલા જનમ પામી, પાછળથી વીકટોરીયા કલબનો થઇ પડેલો એક આગેવાન ખેલાડી. નાટકી આલમમાં સેવટ સુધી

વીકટોરીયા કલબમાં સ્ત્રી ખેલાડીઓ

દાખલ કરવાની પેહલ હતી. આ સ્ત્રી ખેલાડીઓએ, બાટલીવાળાની વીકટોરીયા કલબને

જેવા ઉમંગી દીકરો જીવતે કોમની પડખે ઉભો રહેતે, તો બેશક તે કોમને ઘણોજ ઉપયોગી થઇ પડતે!

મરહુમ દાદાભાઈ સોરાબજી પટેલ. એમ. એ.

ઉમર વરસ ૩૨—જાણીતા પારસી અકાબર સોરાબજી ફરામજી પટેલના દીકરા.
મરણ તા૦ ૧૭ મી મારચ ઈ૦ સ૦ ૧૮૭૬.

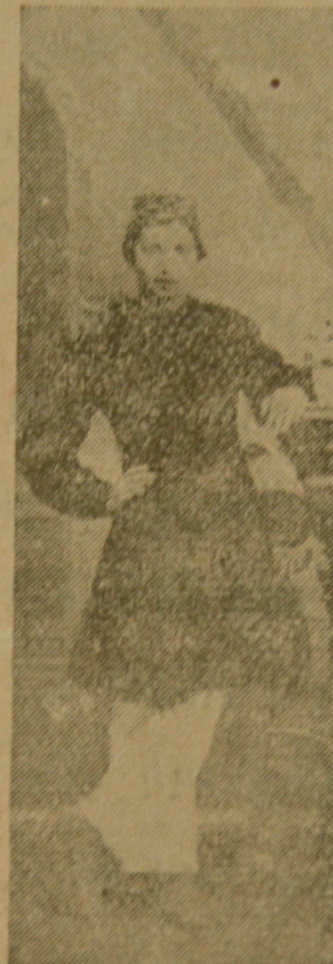
શેઠ પેસ્તનજી ફરામજી માદન.

મરહુમ દાદી પટેલના અંગી મીત્ર, અને ઓરીજીનલ વીકટોરીયા કલબના આગેવાન ખેલાડી. પાછળથી એજ કલબના બીજાઓ ભેગા થયલા જોડયા માલેક.

મરહુમ નશરવાનજી ફરામજી માદન.

મરહુમ નશરવાનજી ફરામજી માદન.

ઓરીજીનલ વીકટોરીઆના એક આગેવાન ખેલાડી, પાછળથી એજ કલબના એક જોડયા માલેક. સાધારણ રીતે 'નસલુ તેહમીના'ને નામે જણાયલા.

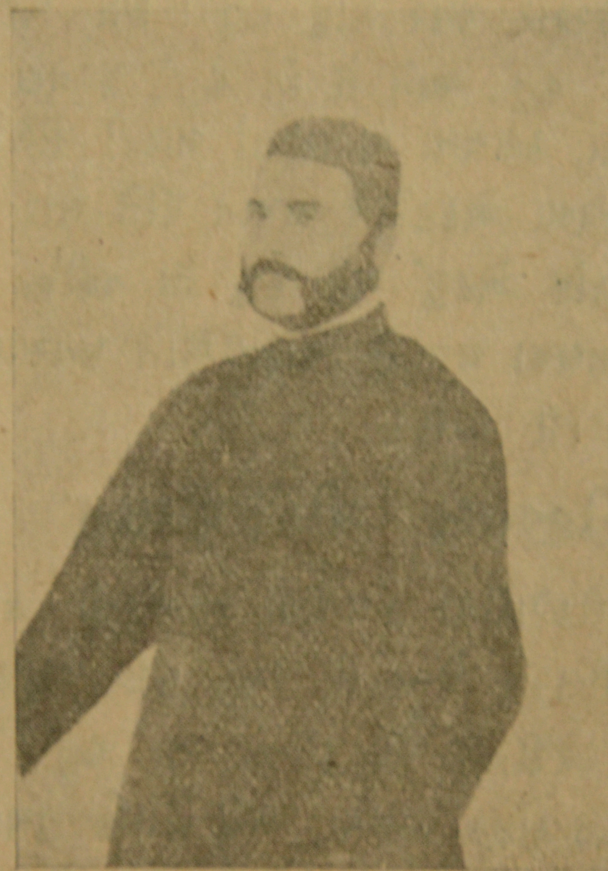
મરહુમ કાવસજી નશરવાનજી દારૂવાલા.

અસલ વીકટોરીયામા બીજી પંકતીના એક લેડી ખેલાડી. પાછળથી ઓરીજીનલ વીકટોરીયાના એક જોડયા માલેક. સાધારણ રીતે 'કાઉ-રોદાએ'ને નામે જણાયલા.

વીક્ટોરીયાના એક જોડયા માલેક. સાધારણ રીતે 'કાઉ-શેદાએ'ને નામે જણાયલા.

મરહુમ ભીખાજી ન. કલીયાણીવાલા.

અસલ આલફ્રેડ નાટક કંપનીના પ્રખ્યાત એકટર, જેણે શાહઝાદા સ્યાવક્ષનો પાટ ભજાવી વીખ્યાતી મેળવી હતી. સાધારણ રીતે 'ભીખુ સ્યાવક્ષ'ને નામે મરહુમ જણાવલા હતા.

ય, તો બીજી કોઇ કલબને તેવણુ પોતાના લખેલા ખેલો આપતા ર
ઉપર ઝોરાસ્ત્રીઅન કલબનોજ ડંકો વાગે!

મરહુમ નશરવાનજી બેહરામજી ફ્રારઅસ.

ઝોરાસ્ત્રીઅન કલબના આગેવાન સ્થંભ.

નજી ફ્રારઅસની આ સુચના તો સુના મોહોર જેવી હતી, પણ
ક ઉડતું પંખેરૂં હતું! નશરવાનજીની સુચના અને સમજાવટ એ

મરહુમ ફરામજી કાવસજી મેહતા.

એરાશીઅન કલબનો એક બીજો સ્થંભ–સ્ટેજ ઉપર ઇંગ્રેજી ડાન્સ કરનાર પહેલો પારસી–તે વખતના મીત્રમંડળમાં ફ્લુ ફોટોગ્રાફરને નામે જણાયલો !

મરહુમ દાદાભાઈ મંચેરજી પસતાકીઆ.

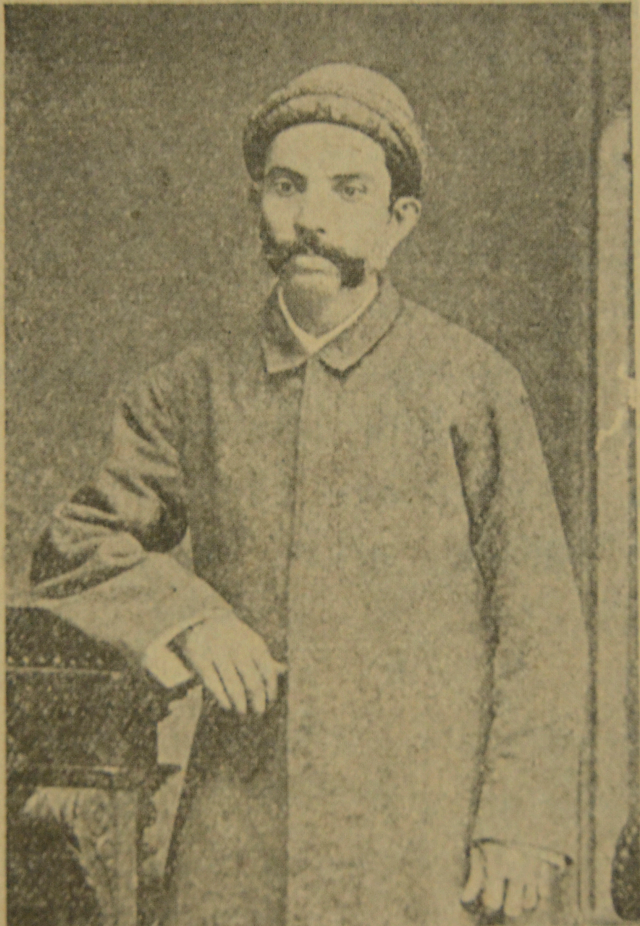

ઝોરાષ્ટ્રીયન કલબનો એક ભાગીદાર અને એક 'ઓલ-રાઉન્ડ' ખેલાડી. 'દાદી ગાર્ડન!'

મેહરબાનો, ફરામજી કાવસજી મેહતાની જાહેર તેમજ સંસારી જીંદગીની તવારીખ ખરેખર જાણવા જોગ છે, પણ તે સઘળી લખવાની જગ્યા મેં મારે હાથ

લાગેલો નાટકનો લત, મરહુમે પાછળથી વૃધ્ધ ઉમરે પુગતાં છોડયો હતો. કેમકે તે વખતે મુંબઇમાં મરહુમને એક મોતેબર અડવાડીક-કમસરે હીન્દ-ચલાવવું પડયું હતું

રૂસ્તમજી કાવસજી જાંબુલી.

ઓરાણીઅન કલબના એક બીજા સ્થંભ-જેવણ પોતાની કલમકસીથી કલબના મદદગાર થઇ પડયા હતા.

અજ્બ હીતકારી ભારી, સરવેમા આશ્કારરે—ક

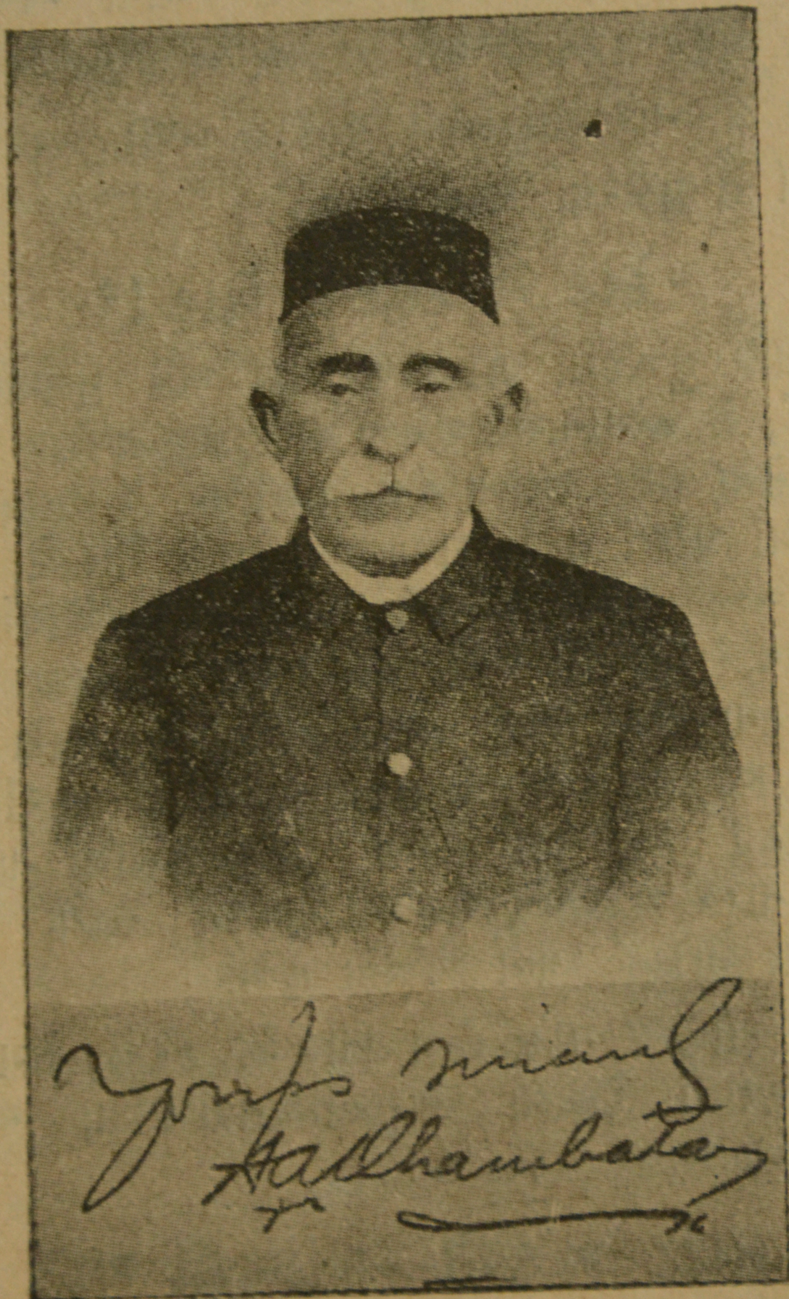
મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈ વીમાદલાલ.

એક હાશ્ય-કલાસ કોમીડીઅન—ઓરાશ્રીઅન કલબના એક ચુરત સ્થંભ.

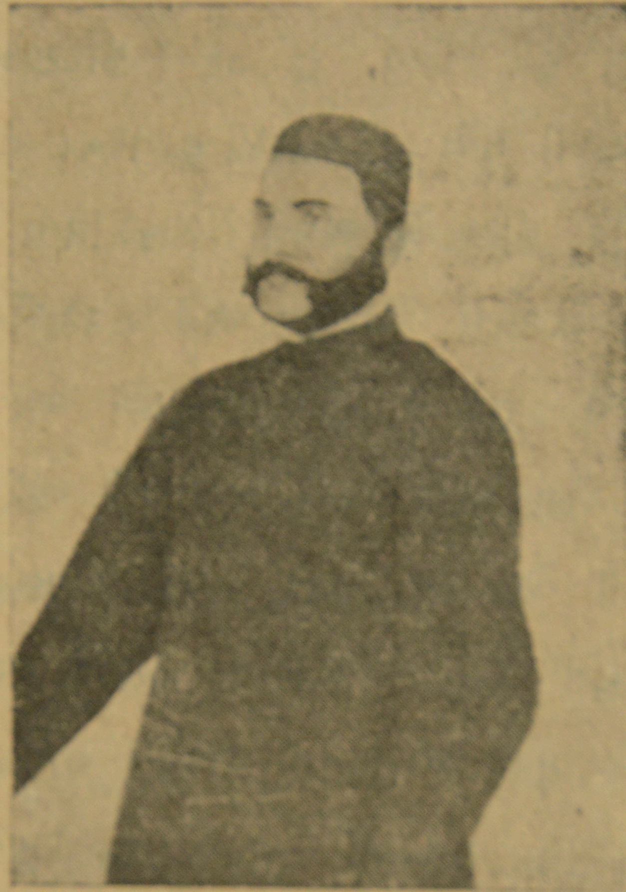
...? પીટપાટ એટલે હરીફ કલબમાંથી સમજાવી પટાવી ... લાવેલા
લોટ બીલકુલ નવો! અને એ સઘળાઓને તાલીમ આપવા માટે, મરહુમ
ખંભાતાને ડીરેકટર તરીકે મોટી ખુશામદી અને કાલાવાલા કરી ઘસડી લાવેલા

મરહુમ હીરજીભાઇ ખંભાતા.

આલફ્રેડ કલબના ડીરેકટર–ચુનંદા પારસી લેખક અને એકટર.

મરહુમ ભીખાજી કલીઆણીવાલા.

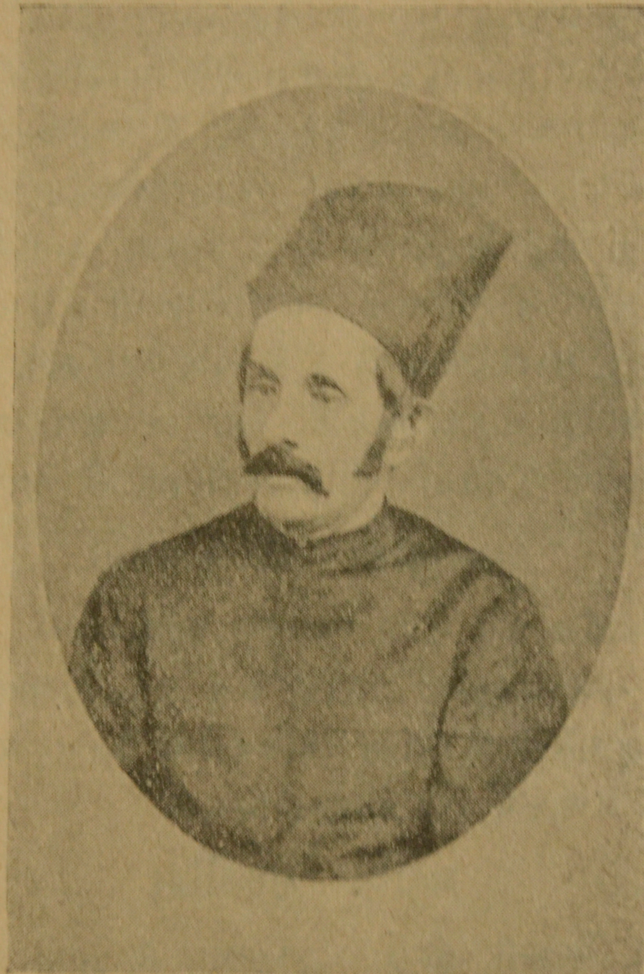
આલફ્રેડ કલબમાં મરહુમ દાદાભાઈ ખંભાતાનું શીક્ષણ લઈ, પોતાની નાટકી શકતી ખીલવી, પાછળથી દાદી પટેલને ત્યાં મોટે પગારે ખેલાડી તરીકે રહેલા. સાધારણ રીતે ભીખુ શીયાવક્ષને નામે જાણીતા.

મરહુમ દાદાભાભાઈ અસ્ફંદીઆરજી મીસતરી.

આલફ્રેડ કલબમાં શરૂઆત કીધા પછી, જુદી જુદી નાટક ટોળીઓના ચકરમાં ચકરાવા લેઈ, સેવટે ઠર પડેલા ખેબાડી–સુરીલા ગાયનબાજ–બદનના બળવંત બાંધાવાલા–પારસી કલબના માલેક.

મરહુમ નાનાભાઇ રૂસ્તમજી રાણીના.

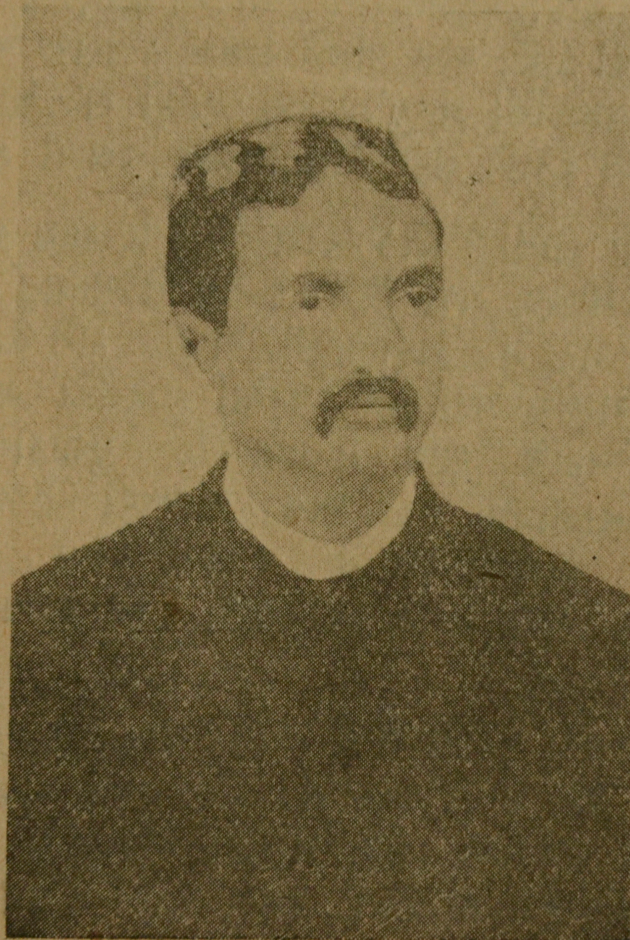

એક જાહેર લેખક અને નાટકનવેશ—મ્યુનીસીપાલીટીના જોડયા ઓડીટર—અને સરકાર
દરબારમાં વગવસીલાવાળા પારસી ગ્રહસ્થ.

હુજી સુધી રહ્યુ છ.

કાઉ ખટાઉ!

મરહુમ કાવસજી પાલનજી ખટાઉ.

ગરીબ હાલતમાં ઉછરેલો—નાટકના ચેટકમાં પડી પાછલથી એક પેહલી પંક્તીનો ખેલાડી થઇ ગયેલો.